

**STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED
STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY
NA LÉTA 2020 A 2021**

Úvod	3
A. Makroekonomický rámec na léta 2020 - 2021	4
1. Shrnutí makroekonomického rámce	4
2. Předpoklady budoucího vývoje	6
2.1. Vnější prostředí	6
2.1.1. Ekonomický výkon	6
2.1.2. Cena ropy	9
2.1.3. Měnová politika a měnové kurzy	10
2.2. Strukturální politiky	11
3. Makroekonomický vývoj v České republice	12
3.1. Ekonomický výkon	12
3.2. Spotřebitelské ceny	14
3.3. Trh práce	15
3.3.1. Zaměstnanost a nezaměstnanost (v metodice VŠPS)	15
3.3.2. Mzdy	17
3.4. Vztahy k zahraničí	18
4. Nezávislé ověření makroekonomického rámce	20
4.1. Zhodnocení makroekonomického rámce Výborem pro rozpočtové prognózy	20
4.2. Monitoring prognóz	20
5. Fiskální politika a hospodaření sektoru vládních institucí	21
5.1. Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2018	23
5.2. Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019	24
5.3. Výhled hospodaření sektoru vládních institucí v letech 2020 a 2021	25
B. Výdajový rámec na rok 2019 až 2021	27
6. Úprava výdajových rámců na roky 2019 až 2021	28
C. Vývoj základních ukazatelů střednědobého výhledu v letech 2020 - 2021	31
7. Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu	31
7.1. Východiska zpracování střednědobého výhledu	31
7.2. Predikce příjmů	32
7.2.1. Daňové příjmy státního rozpočtu	32
7.2.1.1. Vývoj daňové kvóty	32
7.2.1.2. Daňové příjmy podle jednotlivých daní	33
7.2.2. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	37
7.2.3. Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery	38
7.3. Predikce výdajů	39
7.3.1. Vybrané výdaje stanovené usnesením vlády a další vybrané výdaje, které byly promítnuty do návrhu výdajů kapitol v letech 2019 - 2021	39
7.3.2. Mandatorní sociální výdaje	46
7.3.3. Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU	49

7.3.4. Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci.....	50
7.3.5. Výdaje na výzkum, vývoj a inovace	52
7.4. Předpokládaný způsob financování deficitu	52
8. Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu.....	52
8.1. Státní fond dopravní infrastruktury	53
8.2. Státní zemědělský intervenční fond	53
8.3. Státní fond kinematografie	54
8.4. Státní fond kultury České republiky.....	55
8.5. Státní fond rozvoje bydlení	55
8.6. Státní fond životního prostředí České republiky.....	56
8.7. Úhrnná bilance státních fondů.....	57
D. Další vybrané údaje střednědobého výhledu na léta 2020 a 2021	58
9. Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2020 – 2021	58
10. Výdaje na Finanční mechanismy EHP/ Norska 2020 – 2021	63
11. Výdaje na programy, u nichž výši účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda	65
12. Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky	66
13. Vývoj státního dluhu, příjmů a výdajů kapitoly Státní dluh.....	67
14. Závazky státu vyplývající z víceletých významných veřejných zakázek a z koncesních smluv	69
E. Tabulková část.....	70

Úvod

Povinnost předložit Poslanecké sněmovně schválený střednědobý výhled ukládá vládě zákon o rozpočtových pravidlech.

Střednědobý výhled se zpracovává zároveň s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok a jeho obsah tvoří příjmy a výdaje státního rozpočtu a státních fondů na dvouleté období následující po roce, na který je sestavován a zpracováván návrh státního rozpočtu. Výhled poskytuje přehled o klíčových aspektech budoucího vývoje ve fiskální oblasti.

A. Makroekonomický rámec na léta 2020 - 2021

1. Shrnutí makroekonomického rámce

Makroekonomický rámec střednědobého výhledu státního rozpočtu na roky 2020 a 2021 vychází z Makroekonomické predikce Ministerstva financí z července 2018 a navazuje na makroekonomický rámec státního rozpočtu na rok 2019 (viz část A. rozpočtové dokumentace). Uvedenou Makroekonomickou predikci z července 2018 shledal Výbor pro rozpočtové prognózy, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, svým stanoviskem z 8. srpna 2018 č. 1/2018 jako realistickou.

České hospodářství se nachází ve stadiu **ekonomické expanze**. Kondice ekonomiky se projevuje poměrně dynamickým růstem HDP taženým spotřebou domácností a investiční aktivitou, setrvalým zvyšováním zaměstnanosti a inflací oscilující v tolerančním pásmu inflačního cíle České národní banky.

Na druhé straně lze pozorovat důsledky **kladné produkční mezery**. Přehřívání ekonomiky se nejvíce projevuje na trhu práce, který se potýká s extrémně nízkou nezaměstnaností a vysokým počtem volných pracovních míst. V důsledku uvedené nerovnováhy očekáváme v letošním roce nejvyšší dynamiku mezd a platů od roku 1996.

Dalším symptomem kladné produkční mezery je dvouciferný růst cen na trhu s nemovitostmi. V oblasti vnějších vztahů je cyklická pozice ekonomiky jednou z příčin zmenšujícího se přebytku běžného účtu platební bilance a bilance zboží a záporného příspěvku zahraničního obchodu k reálnému růstu HDP. Na druhé straně by v podmínkách kladné produkční mezery mělo dojít ke zrychlení růstu soukromých investic do fyzického kapitálu.

Z hlediska směru hospodářských politik je nutné odlišit nastavení fiskální a měnové politiky. Mantinely pro plán a realizaci **fiskální politiky** poskytují v minulém roce schválené zákony o rozpočtové odpovědnosti. Predikce hospodaření sektoru vládních institucí, sestavená mj. na základě návrhu státního rozpočtu na rok 2019 a střednědobého výhledu, očekává kladný fiskální impuls v roce 2019 tažený zejména vyšší spotřebou vládních institucí, navýšením sociálních dávek (především v oblasti důchodů) a doprovázený investiční aktivitou vládních institucí. Přesto by hospodaření veřejných financí mělo v roce 2019 dosáhnout přebytku 1,0 % HDP a v letech následujících 0,9, resp. 0,8 % HDP. Z hlediska střednědobého nastavení očekáváme, že po roce 2019 bude fiskální politika působit již víceméně neutrálně.

Oproti tomu očekávaný vývoj kurzu koruny a postupná „normalizace“ měnové politiky České národní banky standardním úrokovým kanálem implikuje v horizontu rámce spíše restriktivní nastavení **měnové politiky**. Výše uvedené projevy přehřívání ekonomiky a očekávaný pohyb míry inflace v horní polovině tolerančního pásma značí předpoklad postupného zvyšování měnověpolitických úrokových sazeb.

Tabulka č. 1 Hlavní makroekonomické indikátory
(Makroekonomická predikce MF ČR z července 2018 na základě údajů k 11. 7. 2018)

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 060	4 098	4 314	4 596	4 768	5 045	5 300	5 589	5 838	6 091
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,8	-0,5	2,7	5,3	2,5	4,3	3,2	3,1	2,7	2,4
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,2	0,5	1,8	3,7	3,6	4,3	4,3	3,9	2,8	2,6
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-2,0	2,5	1,1	1,9	2,7	1,3	2,1	2,0	1,8	1,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,1	-2,5	3,9	10,2	-3,1	3,3	7,5	3,2	2,9	2,8
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	1,3	0,1	-0,5	-0,2	1,4	1,1	-0,7	0,1	0,3	0,2
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	-0,2	-0,7	1,1	0,8	-0,4	0,1	-0,4	0,0	0,0	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,5	1,4	2,5	1,2	1,3	1,5	1,8	2,3	1,7	1,9
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,2	2,3	1,9	1,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,4	1,0	0,8	1,4	1,9	1,6	1,3	0,2	0,2	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,0	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,3	2,3	2,3	2,3
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	2,6	0,5	3,6	4,8	5,7	8,2	9,3	8,3	5,5	5,4
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-1,6	-0,5	0,2	0,2	1,6	1,1	-0,3	-0,2	0,1	0,3
Předpoklady:											
Směnný kurz CZK/EUR		25,1	26,0	27,5	27,3	27,0	26,3	25,6	25,2	24,6	24,0
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	2,7	2,2	1,4	0,6	0,4	1,0	2,1	2,5	2,9	3,1
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	112	109	99	52	44	54	73	72	69	66
HDP eurozóny (EA19)	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,9	-0,2	1,3	2,1	1,8	2,4	2,2	1,8	1,8	1,7

Pramen: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Makroekonomický rámec je zatížen řadou **rizik**, která v úhrnu vnímáme jako **vychýlená směrem dolů**.

Pro silně exportně orientovanou českou ekonomiku představuje hlavní negativní riziko tendence k nárůstu **protekcioniismu**, jež se projevují především zhoršováním vzájemných obchodních vztahů a důvěry mezi Spojenými státy americkými na straně jedné a zejména Čínou a EU na straně druhé. Lze očekávat, že zvyšování existujících dovozních cel či jejich uvalení na nové druhy zboží bude mít kromě negativních dopadů na objem zahraničního obchodu rovněž záporný vliv na důvěru ekonomických subjektů. Vyšší nejistota pak může vést k odložení některých investičních rozhodnutí. Opomenout nelze ani dopad vyšších cel na ceny dováženého zboží a kupní sílu spotřebitelů.

Prostřednictvím zahraničního obchodu může mít na českou ekonomiku vliv také podoba budoucího uspořádání **vztahů mezi Spojeným královstvím a EU** v oblasti volného pohybu zboží a služeb. Nepřímo by českou ekonomiku mohla nepříznivě ovlivnit také případná eskalace problémů italského bankovního sektoru, stejně jako geopolitické faktory.

Dále by v české ekonomice mohly vzniknout problémy při pokračování dynamického růstu cen nemovitostí. Z hlediska ekonomického růstu bude s ohledem na situaci na trhu práce a demografické faktory důležitý další vývoj produktivity práce – její růst by přitom např. v důsledku nižších investic mohl zaostávat za očekávanými. V této souvislosti je rovněž rizikem udržitelnost prognózovaného růstu mezd pro některé, zejména menší, podniky a jeho případný dopad na cenovou konkurenceschopnost.

2. Předpoklady budoucího vývoje

2.1. Vnější prostředí

2.1.1. Ekonomický výkon

Růst **světové ekonomiky** se od roku 2012 pohybuje v úzkém intervalu mezi 3,2 a 3,8 %. V horizontu makroekonomického rámce by měl nadále zůstat pod 4 %, přičemž rozvíjející se ekonomiky, zejména pak asijské, by měly vykazovat výrazně vyšší tempa než ekonomiky vyspělé. Předpokládáme, že globální výkon by měly táhnout především ekonomiky Spojených států amerických a Číny, nejspíše naopak porostou některé země eurozóny a Japonsko.

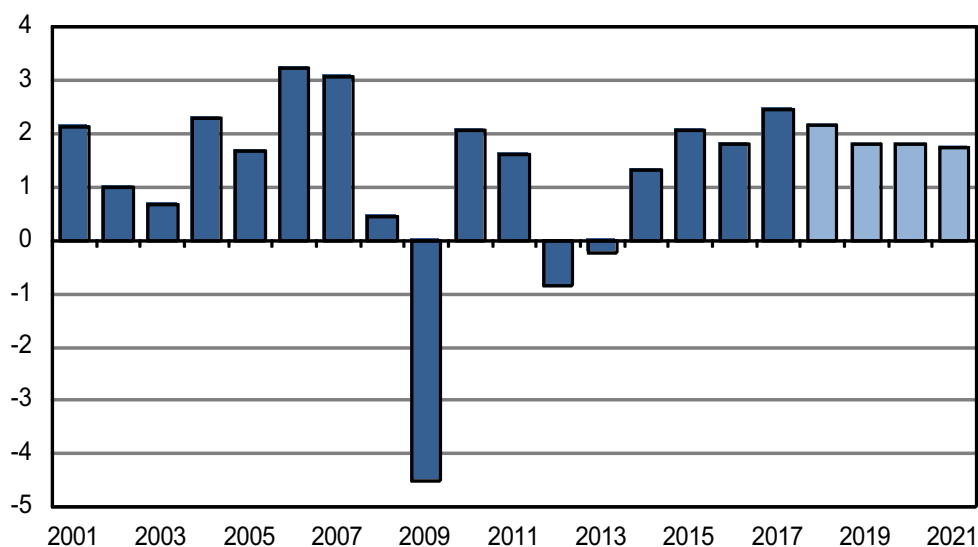
Ekonomika **Spojených států amerických** pokračuje v růstu, který by měl v horizontu rámce mírně zpomalit na zhruba 2,0 %. Růst by měl být i nadále tažen domácí poptávkou, zejména pak spotřebou domácností, kterou v krátkodobém horizontu podpoří přijatá daňová reforma, ve střednědobém horizontu pak růst disponibilního důchodu domácností související s napjatou situací na trhu práce. Kladný příspěvek by měly vykazovat také investice s ohledem na razantní snížení sazby daně z příjmu právnických osob. V reakci na ekonomický výkon a nízkou míru nezaměstnanosti Federální rezervní systém opakovaně zvýšil úrokové sazby a zahájil postupný prodej aktiv s tím, že se zvyšováním úrokových sazeb hodlá pokračovat i v dalších letech v závislosti na vývoji ekonomiky.

V březnu 2017 zahájilo **Spojené království** proces vystoupení z EU. Přestože k vystoupení dojde dne 29. března 2019, Spojené království má zájem o setrvání v jednotném trhu EU se zbožím až do konce roku 2020. Dohoda o budoucím uspořádání vzájemných vztahů však nebyla dosud dojednána, předpokládáme však, že obě strany jednání budou mít zájem na tom, aby negativní dopady byly co nejnižší. Lze nicméně očekávat, že nové nastavení bude pro Spojené království méně výhodné než členství v EU. V horizontu výhledu by se tak měl hospodářský růst Spojeného království pohybovat v rozmezí 1,0 až 1,5 %.

Ekonomický růst v **eurozóně** dosáhl v roce 2017 svého desetiletého maxima ve výši 2,4 %. Ve vývoji v jednotlivých zemích však přetrvává značná diferencovanost, v horizontu makroekonomického rámce by se nicméně tempa růstu měla sbližovat. V řadě států brzdí ekonomický výkon stále nízké tempo investic, nižší konkurenceschopnost či vysoká zadluženost vládního a soukromého sektoru. Příznivě naopak působí klesající míra nezaměstnanosti, která v některých státech¹ dosáhla až na svá historická či dlouholetá minima, což se však již projevuje nedostatkem pracovníků s vhodnou kvalifikací. Krátkodobě by ekonomiku v eurozóně měla podpořit přetrvávající uvolněná měnová politika. Evropská centrální banka drží hlavní refinanční sazbu na úrovni 0,00 % a depozitní sazbu na úrovni -0,40 % již od března 2016, na těchto úrovních by měly setrvat alespoň do léta 2019. Nákupy aktiv by pak měly probíhat minimálně do konce roku 2018. Očekáváme, že po celý horizont makroekonomického rámce se ekonomický výkon eurozóny bude pohybovat kolem 2 %.

¹ Historicky nejnižší míru nezaměstnanosti v roce 2017 zaznamenalo Německo, Malta a Slovensko, nejnižší míru nezaměstnanosti od roku 2008 pak Belgie, Estonsko, Irsko, Litva, Lotyšsko, Portugalsko a Španělsko.

**Graf č. 1 Reálný hrubý domácí produkt 19 zemí současné eurozóny
(růst proti předchozímu roku v %)**

Pramen: Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

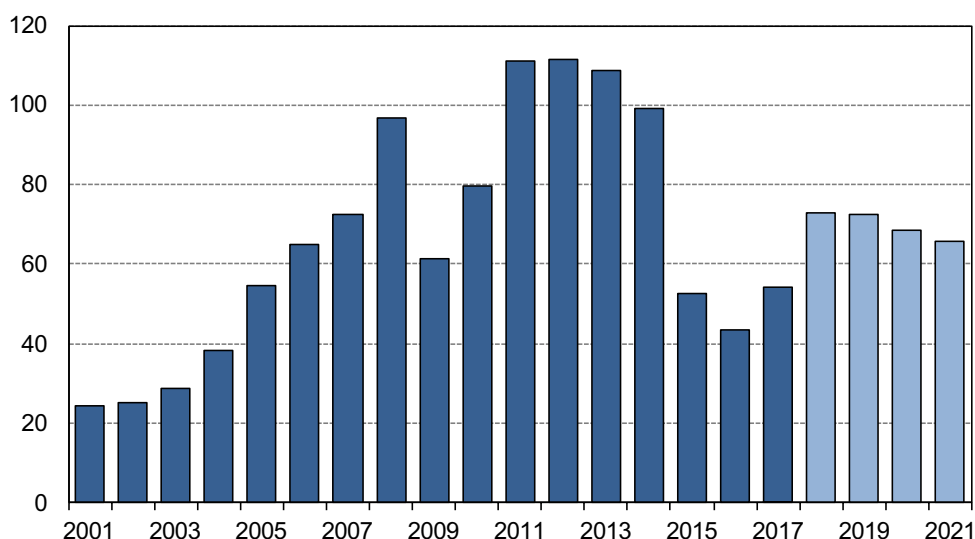
Ekonomiku **Německa** nadále příznivě ovlivňují nízké sazby Evropské centrální banky. Ekonomika se však nachází blízko stavu plné zaměstnanosti s rekordním počtem volných pracovních míst a míry participace. Dynamičtější růst mezd by se měl odrazit ve spotřebě domácností, poměrně vysoké využití kapacit pak na rychlejším růstu podnikových investic. Rizika budoucího vývoje německé ekonomiky také leží ve vnějším prostředí, jedná se především o potenciální zostření obchodních vztahů mezi EU a Spojenými státy americkými a uspořádání se Spojeným královstvím po opuštění EU. Předpokládáme, že v dalších letech bude reálný růst HDP nadále tažen zejména domácí poptávkou a bude se pohybovat kolem 2 %.

V řadě velkých zemí eurozóny se ekonomická situace stabilizovala a tempa růstu mnohde dosáhla v roce 2017 svých několikaletých maxim. V horizontu výhledu očekáváme ve **Francii**, s ohledem na realizaci řady reforem, postupné upevnění růstu. V **Itálii** představuje hlavní riziko situace ve finančním sektoru, a to z důvodu vysokého podílu nesplácených úvěrů. **Španělsko** zaznamenává poměrně dynamický růst, stále jej však tíží extrémně vysoká míra nezaměstnanosti, zejména mladistvých. Všechny uvedené ekonomiky nadále trápí rozličné strukturální problémy spojené s vysokým zadlužením, rigiditami na trhu práce či nízkým růstem produktivity.

2.1.2. Cena ropy

Po dramatickém poklesu v letech 2015 a 2016 se cena ropy v roce 2017 zvýšila téměř o 25 %, přičemž její silný růst pokračoval i v první polovině roku 2018. Ke zvýšení ceny ropy v prvním pololetí 2018 přispělo především další vyostření geopolitického napětí, zejména v oblasti Středního východu, odstoupení Spojených států amerických od jaderné dohody s Íránem a pokles produkce ropy vlivem hospodářské a politické nestability ve Venezuele. Naproti tomu pokračuje růst těžby ve Spojených státech amerických. Situace na trhu s ropou vedla v červnu členské země Organizace zemí vyvážejících ropu k dohodě o zvýšení těžby o 1 milion barelů denně na zhruba 33 mil. barelů denně s účinností od poloviny roku 2018.

Graf č. 2 Cena ropy Brent (USD/barel)

Pramen: U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Vzhledem k silnému růstu v prvním pololetí předpokládáme, že za celý rok 2018 cena ropy Brent v průměru dosáhne 73 USD/barel, a meziročně se tak zvýší téměř o 35 %. V souladu s mírně klesající křivkou cen kontraktů futures očekáváme, že bude v letech 2019 až 2021 pozvolna klesat. V roce 2021 by se ropa Brent mohla v průměru obchodovat za 66 USD/barel, tedy přibližně za cenu o pětinu vyšší oproti roku 2017.

Budoucí vývoj je zatížen velkým množstvím nejistot a pro prezentovaný scénář lze formulovat rizika oběma směry. Ve směru poklesu ceny by mohlo působit nedodržování omezení těžby či další pokles nákladů těžby ropy z břidlic ve Spojených státech amerických. Naopak k růstu

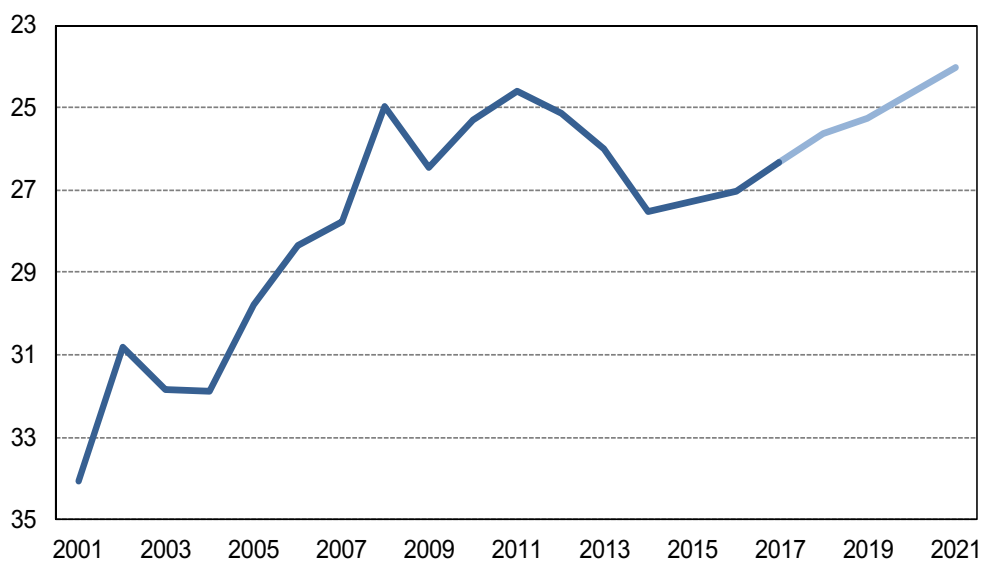
ceny by mohlo přispět zejména vyostření bezpečnostní situace v některých, zejména arabských, zemích produkujících ropu.

2.1.3. Měnová politika a měnové kurzy

Od listopadu 2013 až do počátku dubna 2017 využívala Česká národní banka jako další nástroj monetární politiky měnový kurz. Opuštěním kurzového závazku se tak vrátila do standardního režimu měnové politiky, ve kterém jsou hlavním nástrojem **úrokové sazby**. Dvoutýdenní repo sazba byla z 0,05 % v době ukončení kurzového závazku zvýšena na 1,25 % na počátku srpna 2018. Vzhledem k předpokládanému budoucímu nastavení měnové politiky a očekávanému pozvolnému posilování koruny (viz níže) by v horizontu makroekonomického rámce mělo docházet ke zpříšňování měnových podmínek jak v úrokové, tak v kurzové složce.

Měnový kurz koruny vůči euru po ukončení kurzového závazku postupně posiloval. Na začátku února 2018 ale v tomto trendu došlo k obratu, a kurz z úrovní okolo 25,2 CZK/EUR začal oslabovat až k 26 CZK/EUR na konci června. Předpokládáme nicméně, že v průběhu 2. poloviny letošního roku dojde k obnovení apreciace, a koruna pak ve zbytku horizontu makroekonomického rámce bude trendově pozvolna posilovat cca o 0,6 % mezičtvrtletně. Koncem roku 2021 by se tak kurz měl pohybovat těsně pod hranicí 24 CZK/EUR. Tento vývoj by měl být podpořen nejen pokračující konvergencí české ekonomiky k hospodářské úrovni eurozóny, ale i kladným úrokovým diferencíálem vůči měnové unii. V krátkodobě opačném směru by mohlo působit uzavírání spekulativních pozic zahraničních investorů.

Graf č. 3 Měnový kurz CZK/EUR

Pramen: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

2.2. Strukturální politiky

Dne 27. června 2018 přijala vláda, jež získala důvěru dne 11. července 2018, své programové prohlášení, v němž se zavázala k přijetí řady strukturálních reforem. Vytyčenými prioritami jsou důchodová reforma, digitalizace, investice, reforma veřejné správy, bezpečnost a podpora zájmů ČR v EU.

V oblasti **financí a hospodaření státu** by mělo dojít ke zjednodušení a elektronizaci daňového systému a zvýšení důchodů a platů u vybraných profesí. Dále by mělo dojít k přeřazení dalších položek ze základní sazby, nebo první snížené sazby, do druhé snížené sazby daně z přidané hodnoty, a to zejména v případě stravovacích služeb, vodného a stočeného či vybraných služeb s vysokým podílem lidské práce.

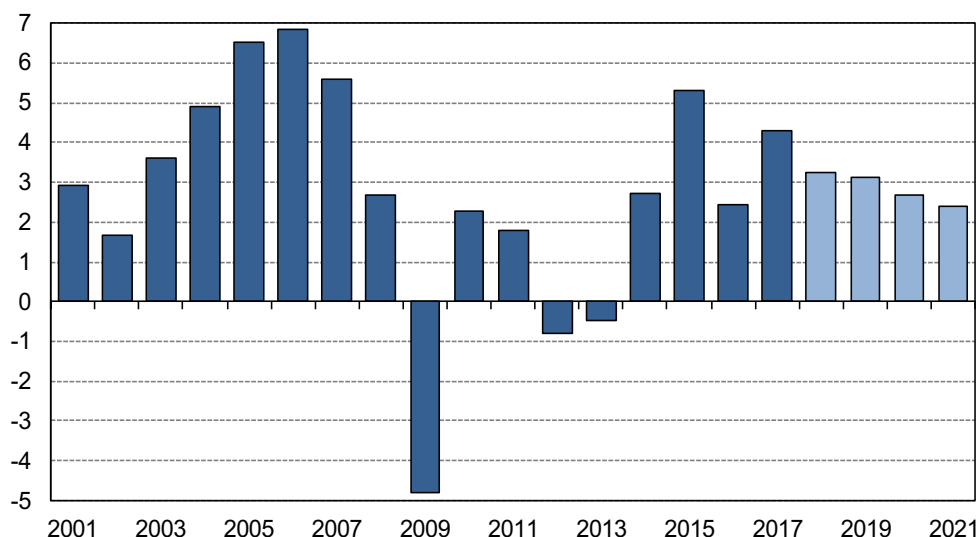
V **dalších oblastech** pak vláda přislíbila výrazně zvýšit v rozmezí let 2018 a 2021 platy učitelů a nepedagogických pracovníků ve školství, provést řadu velkých investic v dopravní infrastruktuře, zvýšit podíl výdajů na obranu na 1,4 % HDP do roku 2021 či zavést slevy z jízdného v prostředcích hromadné dopravy pro seniory nad 65 let, žáky a studenty do 26 let.

3. Makroekonomický vývoj v České republice

3.1. Ekonomický výkon

Reálný HDP se v roce 2017 zvýšil o 4,3 %, struktura růstu přitom byla poměrně vyvážená. V rámci domácí poptávky byla sice dominantním faktorem spotřeba domácností, ekonomiku však podpořily i investice a v menší míře i spotřeba sektoru vládních institucí. Kladný příspěvek salda zahraničního obchodu byl s ohledem na dynamiku domácí poptávky překvapivě vysoký. Zde se patrně projevilo ekonomické oživení v zemích hlavních obchodních partnerů ČR, které podpořilo růst vývozu.

Graf č. 4 Reálný hrubý domácí produkt (růst proti předchozímu roku v %)

Pramen: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

V tomto a příštím roce by **ekonomický růst** měl mírně přesahovat hranici 3 %. V letech 2020 a 2021 by pak ekonomika mohla vzrůst o 2,7 %, resp. 2,4 %. Hlavním tahounem růstu by v celém horizontu makroekonomického rámce měla být domácí poptávka. Očekáváme, že příspěvek čistých vývozů bude v roce 2018 záporný, a to zejména kvůli dynamickému růstu investic, jež se vyznačují vysokou dovozní náročností, a slabému nárůstu vývozu na začátku roku. V dalších letech by pak saldo zahraničního obchodu k růstu reálného HDP mělo přispívat nepatrně kladně.

V dynamice **spotřeby domácností** se mimo silného růstu mezd, který v době vrcholící konjunktury kromě výrazného nesouladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce odráží také zvýšení minimální a zaručené mzdy, projevuje i zvyšování platů v sektoru vládních institucí. Spotřeba je dále podporována vysokou úrovní důvěry spotřebitelů v ekonomický vývoj a s ní spojeným poklesem míry úspor. Příznivě na spotřebu domácností působí také snížení daňové zátěže rodin s dětmi a nárůst sociálních dávek. V roce 2019 spotřebu posílí také valorizace důchodů včetně změny v důchodovém systému (zvýšení základní výměry na 10 % průměrné mzdy). Výdaje domácností na konečnou spotřebu by se tak mohly reálně zvýšit o 4,3 % v roce 2018 a o 3,9 % v roce 2019. V dalších letech by pak růst spotřeby domácností mohl vlivem nižší dynamiky disponibilního důchodu a při konstantní míře úspor dosáhnout 2,8 % v roce 2020, resp. 2,6 % v roce 2021. S ohledem na cenový vývoj by se nominální růst spotřeby domácností měl postupně zpomalovat, a to ze 7,0 % v roce 2018 na 4,4 % v roce 2021.

Reálný růst **spotřeby vládních institucí** by měl v celém horizontu makroekonomického rámce zůstat umírněný okolo 2 % ročně. V nominálním vyjádření by výdaje vládních institucí na konečnou spotřebu v letošním a příštím roce měly vzrůst o 6,9 %, resp. 6,2 %, v dalších letech pak o 4,3 % ročně. K jejich růstu bude přispívat zejména vývoj náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí, v menší míře pak také dynamika mezispotřeby a naturálních sociálních dávek.

Růst **tvorby hrubého fixního kapitálu** by měl být v roce 2018 tažen soukromými investicemi, kladně však k němu přispěje i investiční aktivita sektoru vládních institucí. Soukromé investice stimuluje hospodářský růst v zahraničí, uvolněné měnové podmínky, mírně nadprůměrné využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu a zvyšování hrubého provozního přebytku. Stále akutnější nedostatek pracovní síly a klesající relativní cena kapitálu vůči ceně práce pak firmy motivuje k investicím zvyšujícím produktivitu práce. V případě sektoru vládních institucí pro roky 2018–2021 počítáme se stabilním růstem investičních výdajů financovaných z národních zdrojů. Soukromé investice a zejména investice sektoru vládních institucí by měly být podpořeny také prostředky z fondů EU z finanční perspektivy 2014–2020. Tvorba hrubého fixního kapitálu by se tak letos mohla zvýšit o 7,5 %. Očekávané zpomalení dynamiky investiční aktivity na 3,2 % v roce 2019 odráží přísnější měnové podmínky, pomalejší růst ekonomik hlavních obchodních partnerů a předpokládané zpomalení růstu investic sektoru vládních institucí spolufinancovaných z fondů EU. V letech 2020 a 2021 by se růst investic mohl pohybovat těsně pod hranicí 3 %.

Česká ekonomika se od začátku roku 2015 do začátku roku 2017 pohybovala poblíž svého potenciálu. Následný silný hospodářský růst však vedl k výraznému rozšíření **produkční mezery** na úroveň mírně pod 2 % potenciálního produktu. Vzhledem k predikci hospodářského růstu a předpokládanému vývoji potenciálního produktu by produkční mezera mohla v letech 2018 a 2019 dosahovat téměř 2 %, poté by mělo docházet k jejímu velmi pozvolnému uzavírání na 1,5 % potenciálního produktu v roce 2021.

Růst **nominálního HDP** je dán vývojem reálného ekonomického výkonu a cenové složky HDP. Deflátor hrubých domácích výdajů by v tomto a příštím roce mohl růst tempem okolo 2,2 % ročně, v letech 2020 a 2021 pak o 1,8 % ročně. Dominantním faktorem bude vývoj deflátoru spotřeby domácností (odrážející vývoj spotřebitelských cen, viz níže) a deflátoru spotřeby sektoru vládních institucí, jehož růst bude do značné míry determinován dynamikou náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí. Směnné relace by se letos mohly zhoršit o 0,3 %, v dalších letech by se naopak měly nepatrně zlepšovat o cca 0,1 % ročně zejména v důsledku předpokládaného scénáře ceny ropy. Růst nominálního HDP by tak v letošním a příštím roce mohl přesáhnout 5 %, v letech 2020 a 2021 by se měl zpomalit na cca 4,5 %.

3.2. Spotřebitelské ceny

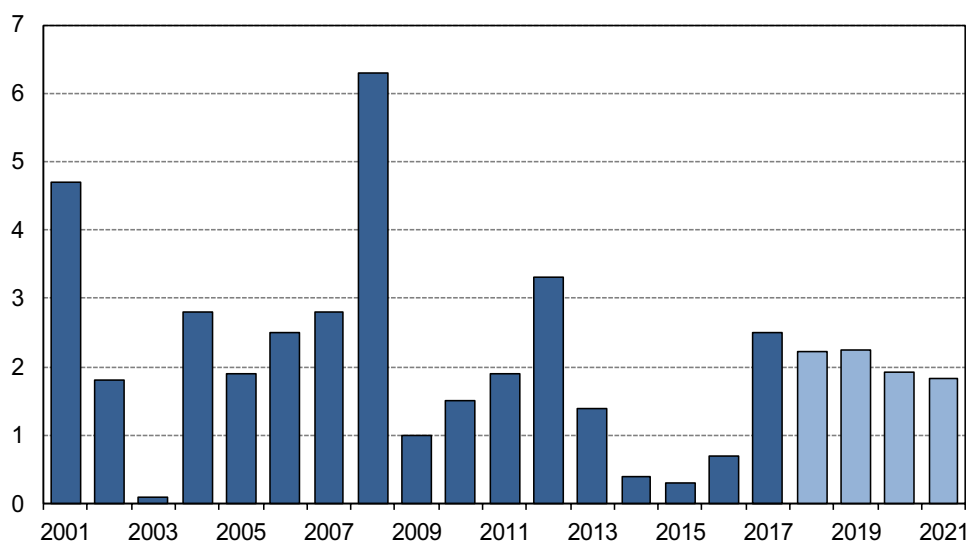
Českou ekonomiku lze z dlouhodobého pohledu považovat za nízkoinflační. V tomto kontextu je však možné považovat období let 2014–2016 s průměrnou mírou **spotřebitelské inflace** 0,5 % za mimořádné. Až v roce 2017 se inflace vrátila zpět do tolerančního pásma okolo inflačního cíle České národní banky, v jehož těsné blízkosti by se měla pohybovat i v letech 2018 až 2021.

V roce 2018 se projevil nižší meziroční příspěvek oddílu potravin a nealkoholické nápoje, který však byl postupně více než kompenzován nárůstem cen v oddílu bydlení. Proinflačně by měly působit jak domácí faktory (zejména silná dynamika jednotkových nákladů práce v prostředí kladné produkční mezery), tak i vyšší očekávaná cena ropy. Částečně se také projeví již pozorované zvýšení cen elektrické energie. Opačným směrem pak bude působit posílení koruny vůči euru i americkému dolaru.

V průběhu roku 2019 by mělo dojít k postupnému zmírnění proinflačního vlivu domácí poptávky. Mírně protiinflačně by měla působit cena ropy a měnový kurz. U některých cenových reprezentantů by se měl projevit jejich přesun do druhé snížené sazby daně z přidané hodnoty, přestože efektivní pokles bude pravděpodobně nižší, než by mechanicky odpovídalo změnám

daňové sazby. Průměrná míra inflace by mohla v roce 2018 dosáhnout 2,2 % a v roce 2019 nepatrně zrychlit na 2,3 %, rizika u příspěvku regulovaných cen jsou však vychýlena směrem vzhůru. V letech 2020 a 2021 by se míra inflace mohla pohybovat těsně pod 2% inflačním cílem České národní banky.

Graf č. 5 Spotřebitelské ceny (průměrná míra inflace v %)

Pramen: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.3. Trh práce

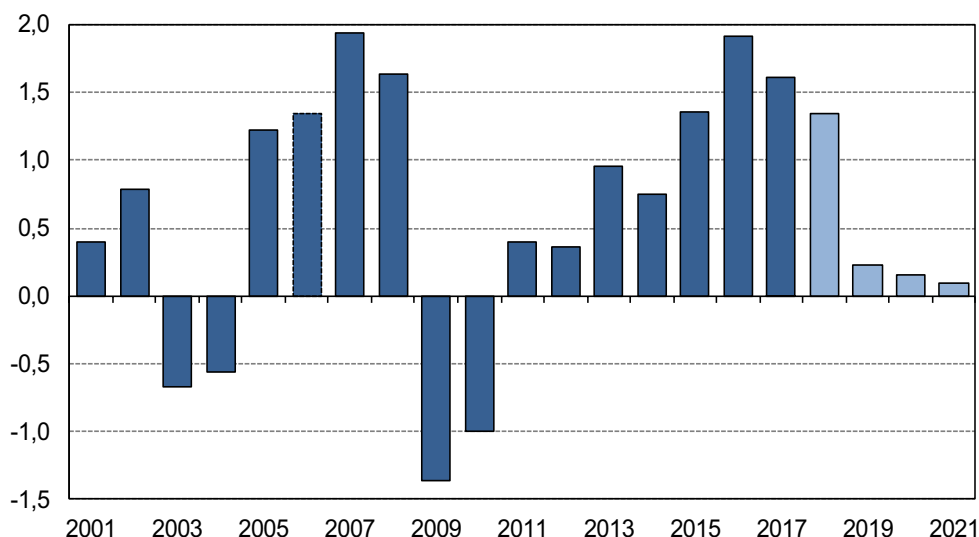
3.3.1. Zaměstnanost a nezaměstnanost (v metodice VŠPS)

Kladná produkční mezera se odráží v situaci na trhu práce, která je velmi napjatá. Vysoká poptávka po pracovní síle je patrná napříč celou ekonomikou. Strukturální nesoulad mezi poptávanými a dostupnými uchazeči v prostředí kladné produkční mezery vede k dramatickému nárůstu počtu volných pracovních míst.

V roce 2018 očekáváme v souvislosti s příznivým ekonomickým vývojem a vyšším než očekávaným růstem v 1. čtvrtletí **růst zaměstnanosti** o 1,3 %. S ohledem na pokračující pokles populace v produktivním věku a prakticky vyčerpaný prostor pro další pokles nezaměstnanosti (viz níže) počítáme pro roky 2019–2021 s již jen nepatrnými nárůsty zaměstnanosti přibližně o 0,2 % ročně. Ty budou umožněny zvyšující se mírou participace, na jejíž dynamiku bude mít hlavní vliv prodlužování efektivního věku odchodu do důchodu v návaznosti na zvyšování

statutárního, v menší míře pak i motivační faktory související s cenou na trhu práce a posun struktury populace v produktivním věku ve prospěch věkových kohort s přirozeně vysokou mírou participace. Tento faktor by však v průběhu horizontu makroekonomického rámce měl postupně odeznít. Dílčím způsobem by zaměstnanost mělo podpořit též zaměstnávání cizinců.

Graf č. 6 Zaměstnanost (růst proti předchozímu roku v %)

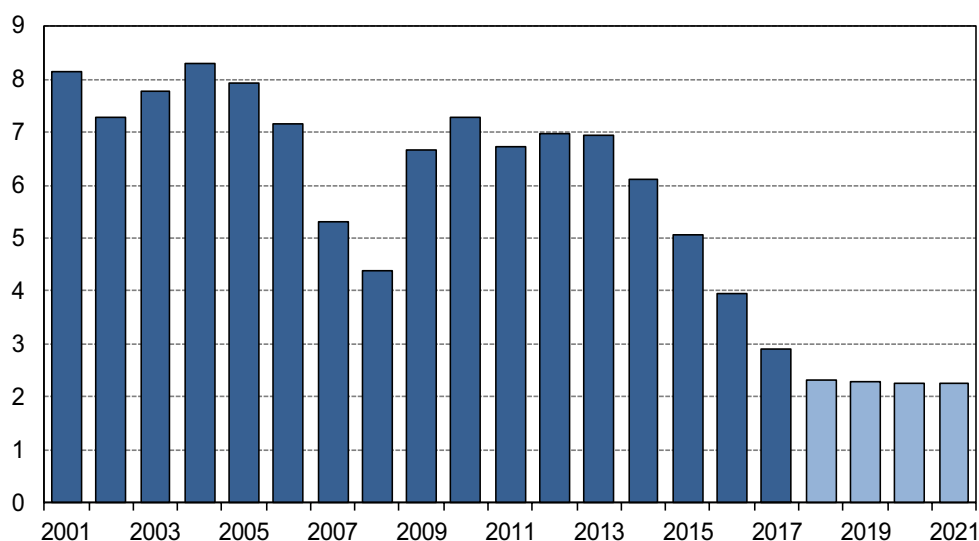
Poznámka: Zaměstnanost v metodice Výběrového šetření pracovních sil.

Pramen: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Vývoj **míry nezaměstnanosti** koresponduje s pokračující ekonomickou konjunkturou. Měsíční sezónně očištěná míra nezaměstnanosti od března stagnuje na 2,3 %, v červnu došlo k jejímu nepatrnému zvýšení na 2,4 %. Možnosti pro další snížení nezaměstnanosti jsou omezené a týkají se hlavně osob s nižším vzděláním a uchazečů ve vyšším věku.

Předpokládáme, že míra nezaměstnanosti v roce 2018 dosáhne v průměru 2,3 %. S ohledem na minimální prostor pro její další pokles v důsledku vyčerpání dostupné pracovní síly očekáváme její stagnaci v celém horizontu výhledu.

Graf č. 7 Míra nezaměstnanosti (v % pracovní síly)

Poznámka: Nezaměstnanost v metodice Výběrového šetření pracovních sil.

Pramen: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

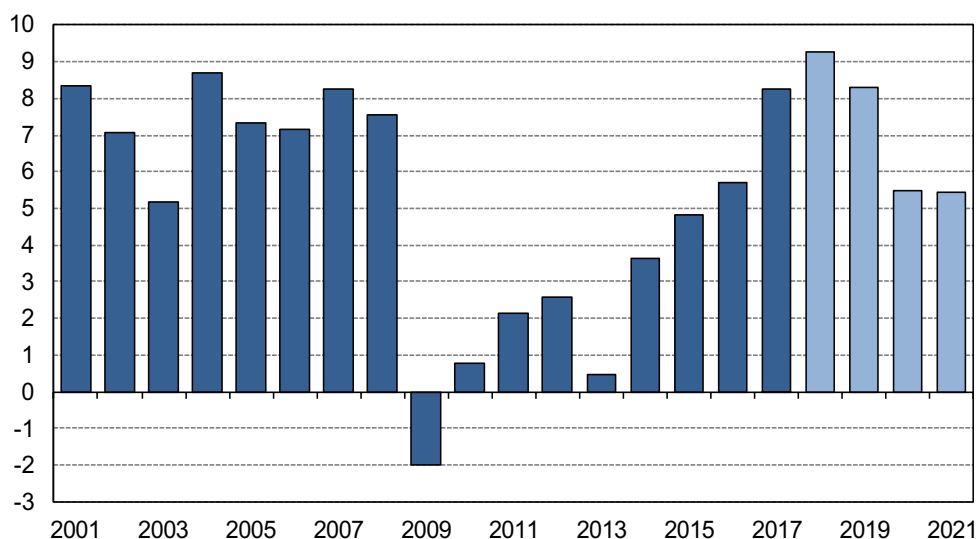
3.3.2. Mzdy

Rekordní počet volných pracovních míst související s nerovnováhami na trhu práce se odráží ve vysokém nárůstu výdělků. Dynamika mezd je však také podpořena ze strany vládních institucí téměř plošným navýšováním platových tarifů i zvýšením minimální a zaručené mzdy. V důsledku toho se také zvyšuje reálný disponibilní důchod domácností a jejich spotřeba. Průměrná mzda by se v letech 2018 a 2019 mohla zvyšovat cca o 8,0 % ročně v nominálním vyjádření a 5,6 % reálně. Díky výše uvedenému nárůstu zaměstnanosti by v roce 2018 růst nominálního **objemu mezd a platů** mohl zrychlit na 9,3 %. V roce 2019 by příspěvek počtu zaměstnanců k růstu výdělků měl být pouze nepatrně kladný. Navýšení objemu prostředků na platy v sektoru vládních institucí bude oproti roku 2018 podstatně nižší. Tempo růstu objemu mezd a platů by mohlo v roce 2019 mírně zpomalit na 8,3 %, jeho pokles bude tlumen očekávaným zvýšením minimální (a podobně i zaručené) mzdy o 1000 Kč měsíčně. Tyto vysoce nadprůměrné hodnoty prozatím nepředstavují bezprostřední ohrožení cenové konkurenceschopnosti české ekonomiky. Podíl náhrad zaměstnancům na HDP by měl na konci výhledu dosáhnout 45,1 %, což by byla nejvyšší hodnota v historii České republiky, která však nevybočuje v rámci mezinárodního srovnání.

V letech výhledu by v důsledku přetrvávající silné poptávky po práci mělo dojít k udržení robustní dynamiky růstu mezd a platů, pro rok 2020 očekáváme nárůst o 5,5 % a pro rok 2021

o 5,4 %. Případné zavedení mechanismu automatické valorizace minimální mzdy je s ohledem na očekávanou dynamiku rizikem pro vyšší růst výdělků, zejména v nižších výdělkových pásmech. V opačném směru by mohl v horizontu výhledu působit případný rychlejší postup automatizace a robotizace.

Graf č. 8 Objem mezd a platů (domácí koncept, růst proti předchozímu roku v %)

Pramen: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.4. Vztahy k zahraničí

Běžný účet platební bilance zaznamenal v roce 2017 již čtvrtý přebytek v řadě. Kladné saldo dosáhlo 1,1 % HDP a oproti předchozímu roku se zhoršilo o 0,5 % HDP.

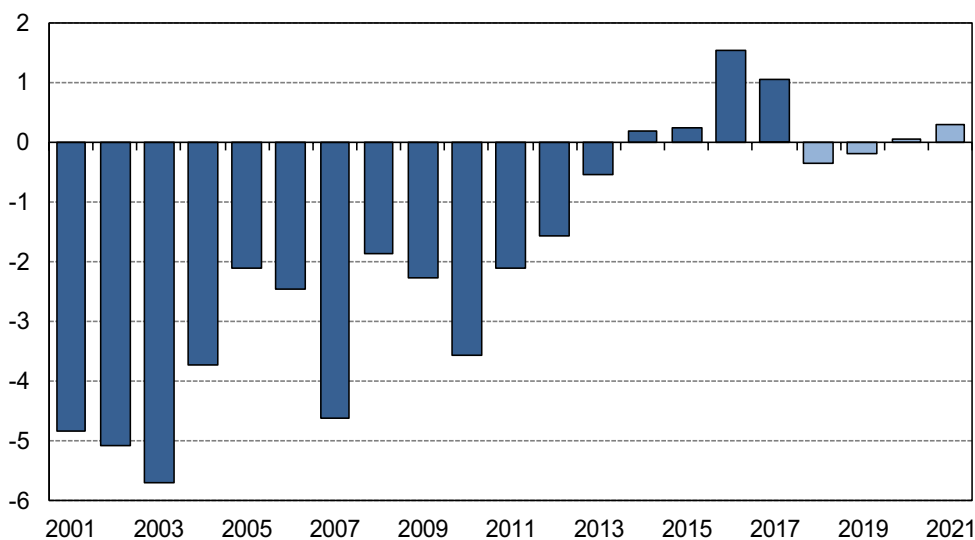
Dominantní roli sehrálo snížení přebytku **obchodu se zbožím**. Ten se z historického maxima 5,2 % HDP v roce 2016 meziročně snížil na 4,8 % HDP v roce 2017. Hlavní příčinou bylo zhoršení směnných relací o 1,0 %, kde se projevil zejména nárůst korunových cen dovážených minerálních paliv o 13,9 %. Příspěvek salda obchodní bilance k reálnému růstu HDP se snížil jen nepatrně z 1,0 p. b. na 0,8 p. b., podobně jako příspěvek salda služeb z 0,4 p. b. na 0,2 p. b.

Dlouhodobě deficitní bilance **prvotních důchodů** zůstala téměř stabilní (zlepšení o 0,1 p. b. na -5,2 % HDP). Hrubý odliv dividend do zahraničí činil 4,7 % HDP, zisky z přímých zahraničních investic reinvestované v ČR dosáhly 2,9 % HDP a odliv důchodů z ostatních investic v ČR tvořil 1,1 % HDP. Kompenzace výnosy z českých investic v zahraničí byla zatím

poměrně malá (2,3 % HDP). Mírné přebytky byly rovněž dosaženy u salda náhrad zaměstnancům (0,8 % HDP) a u tzv. ostatních důchodů, které zachycují vztahy k Evropské unii v rámci prvotních důchodů (0,4 % HDP). Součet přebytků bilancí zboží a služeb od roku 2014 převyšuje schodek prvotních důchodů.

Bilance **druhotných důchodů** se zhoršila o 0,4 p. b. na -1,0 % HDP, a to v převážné míře v oblasti běžné mezinárodní spolupráce vládních institucí (zejména vztahy vůči EU).

Graf č. 9 Saldo běžného účtu platební bilance (v % HDP)

Pramen: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

V horizontu výhledu do roku 2021 očekáváme, že běžný účet bude téměř vyrovnaný. Dosavadní výsledky naznačují, že v roce 2018 by mohlo dojít k poměrně výraznému snížení kladného salda bilance zboží o 1,2 p. b. na 3,6 % HDP. Zde by se mělo projevit synchronizované působení několika faktorů, jako je předpokládaná vysoká dynamika růstu investic i spotřeby, nárůst cen paliv, reakce ekonomiky na meziroční posilování měnového kurzu koruny a v neposlední řadě zpomalení růstu dovozů našich hlavních obchodních partnerů. Tyto faktory by však měly mít ve většině případů jednorázový charakter. V dalších letech by se měl přebytek obchodní bilance v poměru k HDP stabilizovat.

U ostatních složek běžného účtu předpokládáme v podstatě stabilní přebytek bilance služeb na úrovni cca 2,5 % HDP a nepatrné snižování deficitů bilancí prvotních a druhotných důchodů.

4. Nezávislé ověření makroekonomického rámce²

4.1. Zhodnocení makroekonomického rámce Výborem pro rozpočtové prognózy

Výbor pro rozpočtové prognózy na svém zasedání dne 8. srpna 2018 v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posoudil Makroekonomickou predikci Ministerstva financí České republiky z července 2018, z níž vychází tento makroekonomický rámec, z hlediska pravděpodobnosti jejího naplnění a vhodnosti použití v rozpočtovém procesu.

Stanovisko Výboru pro rozpočtové prognózy ze dne 8. srpna 2018 č. 1/2018 zní: „Makroekonomická prognóza pro roky 2018 a 2019 je realistická. Současně existuje řada rizik na globální úrovni, která mohou vést k horšímu než v současnosti očekávanému makroekonomickému vývoji. Tato rizika však není možné kvantifikovat.“

4.2. Monitoring prognóz

Ministerstvo financí monitoruje makroekonomické prognózy ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 12 institucí, z čehož 7 institucí je tuzemských (Česká národní banka, Ministerstvo práce a sociálních věcí, finanční instituce), ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Mezinárodní měnový fond aj.).

Růst reálného HDP pro rok 2018 odhaduje Ministerstvo mírně nižší, než činí průměr celého souboru, neboť již zohledňuje slabší výkon české ekonomiky v 1. čtvrtletí 2018. Pokud jde o tempo růstu cenové hladiny, predikce Ministerstva financí je v souladu s odhady sledovaných institucí. V případě růstu průměrné mzdy Ministerstvo financí očekává v roce 2019 vyšší dynamiku, protože již předpokládá zvýšení minimální mzdy o 1000 Kč od ledna uvedeného roku. Ohledně běžného účtu platební bilance pak Ministerstvo financí na rozdíl od všech sledovaných institucí očekává nepatrný deficit, a to z důvodu vysoké dynamiky dovozně náročných investic,

² Porovnání makroekonomického rámce s aktuální prognózou Evropské komise podle požadavků směrnice Rady (EU) č. 2011/85/EU je uvedeno v části A. rozpočtové dokumentace.

mírně zhoršených růstových vyhlídek ekonomik hlavních obchodních partnerů a vysokého odlivu prvotních důchodů.

Tabulka č. 2 Ověření makroekonomického rámce nezávislymi prognózami

	Růst HDP (%)		Míra inflace (%)		Růst prům. mzdy (%)		Běžný účet / HDP (%)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
České instituce	3,5	3,1	2,1	2,1	8,1	6,3	0,8	0,6
Zahraniční instituce	3,5	3,1	2,1	2,1	.	.	0,5	0,6
Průměr celého souboru	3,5	3,1	2,1	2,1	8,1	6,3	0,7	0,6
minimum	3,0	2,8	1,7	2,0	7,5	5,5	0,2	-0,3
maximum	4,2	3,4	2,5	2,3	8,6	8,1	1,3	1,3
MF ČR	3,2	3,1	2,2	2,3	8,0	8,0	-0,3	-0,2

Pramen: prognózy jednotlivých institucí k polovině srpna 2018. Výpočty a predikce MF ČR.

5. Fiskální politika a hospodaření sektoru vládních institucí

Fiskální pozice ČR zůstává i nadále příznivá. Po historicky prvním přebytku sektoru vládních institucí v roce 2016 ve výši 0,7 % HDP dosáhl výsledek hospodaření vládních institucí v roce 2017 hodnoty 1,6 % HDP. V roce 2018 očekáváme, že hospodaření sektoru vládních institucí nadále setrvá ve výrazném přebytku 1,6 % HDP. V přebytkovém hospodaření se neodráží pouze ekonomická konjunktura, neboť strukturální saldo se rovněž od roku 2016 pohybuje v pozitivních hodnotách. V roce 2017 dosáhlo hodnoty přes 1 % HDP, v letošním roce očekáváme obdobnou výši. Dle predikovaného makroekonomického vývoje a rozpočtových dopadů vládních politik pro roky 2019–2021 predikujeme, že by strukturální saldo mělo být sice nižší, ale nadále kladné. Nastavení fiskální politiky je pro období budoucího ekonomického vývoje možné charakterizovat spíše jako expanzivní na počátku výhledu a následně jako neutrální.

Z hospodářskopolitického hlediska má působení fiskální politiky zásadní význam nejen svým přímým vlivem na agregátní poptávku nebo na agregátní nabídku, ale rovněž ovlivňuje očekávání ekonomických subjektů a nastavení udržitelnosti veřejných financí. V tomto směru pozitivně působí soubor právních předpisů, které s účinností od února 2017 transponovaly do českého právního řádu podstatnou část směrnice Rady EU č. 85/2011, o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. I přes velmi dobrou finanční kondici sektoru vládních institucí v ČR představuje institucionální ukotvení obezřetné fiskální politiky v podobě přijetí nového fiskálního rámce posun směrem k moderním a funkčním veřejným financím. Přijaté

zákony přinesly výrazné změny v oblasti fiskálních pravidel a v rámci nich odlišný způsob stanovení výdajových rámců pro státní rozpočet a státní fondy.

Důležitým indikátorem pozice ekonomiky v rámci hospodářského cyklu je produkční mezera, která vyjadřuje rozdíl mezi skutečnou úrovní ekonomického výkonu a úrovní, která optimálně využívá disponibilní zdroje a je ji tak možné označit za rovnovážnou. Dle výpočtů MF ČR se ekonomika od roku 2017 nachází ve fázi kladné produkční mezery. Vzhledem k predikci ekonomického růstu a předpokládanému vývoji potenciálního produktu by se produkční mezera v roce 2018 i v roce 2019 měla pohybovat těsně pod hranicí 2 %. Taková makroekonomická situace vyžaduje vytváření rezerv na tlumení případných cyklických výkyvů v dalších letech, k čemuž dochází prostřednictvím tvorby přebytků salda vládních institucí a poklesu zadlužení.

Udržitelnost veřejných financí souvisí s výsledky jejich hospodaření, především však s tzv. strukturálním saldem, tedy saldem očištěným o vliv hospodářského cyklu a jednorázových či jiných přechodných operací. Svou konstrukcí by tak strukturální saldo nemělo brát v úvahu cyklické výkyvy v ekonomice, ale soustředit se na pravou podstatu, strukturu, hospodaření veřejných financí. Souvisejícím aspektem udržitelnosti jsou změny v příjmech a výdajích v důsledku podstatných demografických změn ve struktuře populace. Projektovaný nárůst výdajů v delším období by se měl odrazit do akumulace dostatečné fiskální rezervy, která pomůže čelit budoucím výzvám veřejných financí. Obě složky dlouhodobé udržitelnosti jsou promítnuty v tzv. střednědobém rozpočtovém cíli. Střednědobý rozpočtový cíl stanovuje limit pro strukturální hospodaření veřejných financí, aby nebyla ohrožena dlouhodobá udržitelnost jak vlivem aktuálního nesouladu strukturálních příjmů a výdajů, tak i vlivem změny dlouhodobých výdajů. Limit střednědobého rozpočtového cíle proto představuje v ČR základní parametr při odvození výdajových rámců pro státní rozpočet a státní fondy a odpovídá maximální hodnotě strukturálního salda -1 % HDP. ČR svůj střednědobý rozpočtový cíl v posledních letech vždy plnila, a stejně tak predikujeme jeho plnění i v následujících letech.

Tabulka č. 3 Saldo a dluh sektoru vládních institucí

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		<i>predikce</i>					<i>výhled</i>		
Saldo sektoru vládních institucí	% HDP	-2,1	-0,6	0,7	1,6	1,6	1,0	0,9	0,8
Strukturální saldo	% HDP	-0,8	-0,6	0,9	1,1	1,0	0,3	0,3	0,3
Dluh sektoru vládních institucí	% HDP	42,2	40,0	36,8	34,7	33,0	31,7	30,7	29,9

Pramen: Skutečnost ČSÚ. Predikce, výhled a výpočty strukturálního salda MF ČR.

5.1. Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2018

Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2018 odráží ekonomický vývoj a realizované záměry vlády, především pak na úrovni státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů. Pro rok 2018 predikujeme, že hospodaření sektoru vládních institucí dosáhne přebytku ve výši 1,6 % HDP. Z pohledu strukturálního salda by měl zůstat přebytek v podstatě na úrovni roku 2017 (1,0 % HDP v roce 2018).

Hlavním faktorem přebytkového hospodaření v celkovém i strukturálním pojetí je dynamický vývoj příjmové strany veřejných rozpočtů, zejména daňových příjmů z práce včetně příspěvků na sociální zabezpečení, jejichž dynamika by měla v tomto roce zrychlit. Úroveň příjmů není pouze důsledkem ekonomické konjunktury, ale i výsledkem aktivních opatření zaměřených na výběr daní a zamezení daňovým únikům. Očekáváme, že výnosy daní a příspěvků na sociální zabezpečení vzrostou v roce 2018 o 8 %. V meziročním srovnání by se nejrychleji měly vyvíjet přímé daně, zejména pak výnos daně z příjmů fyzických osob (růst o téměř 14 %). Pozitivně by je měl ovlivnit vývoj mezd a platů v ekonomice a růst zaměstnanosti. Tyto faktory jsou spolu s více než 5% zvýšením vyměřovacího základu u platby za státního pojištěnce také určující pro příspěvky na sociální zabezpečení. U nepřímých daní, konkrétně pak u daně z přidané hodnoty, se zřetelně projevují opatření proti daňovým únikům a pro narovnání tržního prostředí. Výnos daně z přidané hodnoty by měl vzrůst o více než 8 %, celkové daně z výroby a dovozu pak o téměř 6 %. U výnosu daně z příjmů právnických osob předpokládáme zpomalení na 1,7 %. Kromě očekávání, že se do zisků firem promítnou vyšší náklady na mzdy, se zde projevuje zpomalení dynamiky nominálního HDP. Pokud jde o ostatní příjmy, odhadujeme zvýšení běžných i investičních transferů v souladu se zrychlováním realizace projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie.

Výdaje sektoru vládních institucí by měly meziročně vzrůst o 8,2 %. Očekávaný 6,9 % růst výdajů na konečnou spotřebu vládních institucí by měl převýšit dynamiku roku 2017, zvláště díky více než 11% tempu náhrad zaměstnancům. Rovněž zrychluje mezispotřeba, mj. vlivem vývoje cen v ekonomice. V dalších výdajích se diskreční opatření a ekonomický vývoj promítají do výše peněžitých sociálních dávek. Pro rok 2018 odhadujeme jejich celkový nárůst na téměř 6 %. Investiční výdaje předpokládáme o více než 17 % vyšší, ovlivněné posilující aktivitou čerpání kapitálových výdajů z národních zdrojů a podpořené výraznější investiční činností u projektů spolufinancovaných z finanční perspektivy 2014–2020. I přes mírný nárůst úrokových

sazeb by měly úrokové výdaje stagnovat na úrovni roku 2017. Odhadovaný výsledek hospodaření sektoru vládních institucí by se měl promítnout v pokračujícím poklesu relativní výše dluhu v poměru k HDP, započatým v roce 2014. Výše dluhu na konci roku 2018 by měla dosáhnout úrovně 33,0 % HDP, a být tak o 1,7 p. b. nižší než v roce 2017.

5.2. Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019

Kladného salda hospodaření sektoru vládních institucí by mělo být dosaženo i v roce 2019, kdy počítáme s přebytkem 1,0 % HDP. Celkové příjmy sektoru vládních institucí by dle predikce měly vzrůst o 4,4 %. Silný růst by si měla zachovat daň z příjmů fyzických osob, jejíž tempo se v poslední době pohybuje nad 10 %, což je ovlivněno situací na trhu práce v ČR, změnou v rozdělení mezd a platů vyvolanou očekávaným dalším zvýšením minimální a zaručené mzdy a elektronickou evidencí tržeb. Podobné faktory rovněž ovlivňují příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení, jejichž růst je odhadován na více než 7 %. Naproti tomu výnos daně z příjmů právnických osob by si vzhledem k predikci nominálního HDP a náhradám zaměstnancům v ekonomice měl udržet růst mírně pod 4 %. Dynamika daní ze spotřeby by měla být ovlivněna tempem výnosů daně z přidané hodnoty, kde by se kromě spotřeby domácností, vládních institucí a některých investic měly pozitivně projevit efekty opatření namířených proti daňovým únikům (především elektronická evidence tržeb). Opačným směrem by mělo působit zařazení některých služeb do druhé snížené sazby daně z přidané hodnoty.

Zvolnění dynamiky celkových výdajů na 6 % je částečně dáno predikcí nižšího tempa výdajů na konečnou spotřebu vládních institucí, a to i přes uvažovaný růst náhrad zaměstnancům ve výši 9,5 %. Naturální sociální dávky by měly mít v roce 2019 mírně nižší tempo než v letošním roce, což je dáno hlavně pozvolnějším nárůstem zdrojů jejich financování, tedy příjmů na zdravotní pojištění. Růst mezispotřeby očekáváme kolem 3 %.

V oblasti peněžitých dávek sociálního zabezpečení počítáme v roce 2019 s citelným navýšením, zejména díky růstu výdajů na výplatu důchodů. Navrhovaná úprava systému důchodového pojištění, která zvyšuje základní výměru důchodů z 9 % na 10 % průměrné mzdy a přidává osobám nad 85 let částku 1 000 Kč měsíčně, navýší výdaje přibližně o 14 mld. Kč. Negativní dopad na výdajovou stranu lze očekávat také díky zavedení dlouhodobého ošetřovného. Ve vývoji dávek sociálního zabezpečení se v metodice ESA 2010 odráží i růst platby za státního

pojištění o cca 3,5 mld. Kč ročně. V důsledku uvedených diskrečních opatření by růst peněžitých sociálních dávek měl zrychlit v roce 2019 na 6,8 %.

U výdajů na investice do fixních aktiv spolufinancovaných z fondů EU očekáváme postupný návrat na jejich běžnou úroveň. Dynamika celkových investic by v roce 2019 mohla dosáhnout až 7 %, čímž by investice vládních institucí tvořily 3,8 % HDP. V úrokových výdajích očekáváme nárůst kolem 8 %, kde by se měly výrazněji začít projevovat zvyšující se výnosy nově emitovaných státních dluhopisů, které nahradí emise z posledních let se sazbami podstatně nižšími. Poměrově by úrokové náklady měly setrvat na hodnotě 0,7 % HDP, tedy stejné jako v roce 2018. Dotace jsou výrazně ovlivněny slevou na jízdném ve veřejné osobní dopravě ve výši okolo 6 mld. Kč.

Aktuální fáze hospodářského cyklu působí na výsledky hospodaření sektoru vládních institucí pozitivně. Po očištění o vliv hospodářského cyklu a o jednorázové či jiné přechodné operace by měla výše strukturálního salda pro rok 2019 činit 0,3 % HDP. Vzhledem k poklesu přebytku strukturálního salda je možné označit nastavení fiskální politiky pro rok 2019 jako expanzivní.

Dluh sektoru vládních institucí odráží predikovaný pokles celkového přebytku sektoru vládních institucí, přičemž i nadále předpokládáme, že bude stále nerovnoměrně rozložen mezi jednotlivé subsektory. Dluh vládních institucí by se měl v roce 2019 v poměrovém vyjádření snížit o 1,3 p. b. na hodnotu 31,7 % HDP.

5.3. Výhled hospodaření sektoru vládních institucí v letech 2020 a 2021

V dalších letech by měl přebytek hospodaření sektoru vládních institucí mírně klesat, na konci výhledu očekáváme přebytek ve výši 0,8 % HDP. Výhled na roky 2020 a 2021 tvoří především autonomní vývoj daný makroekonomickým vývojem a v současnosti platnými opatřeními.

Na stranu příjmů veřejných rozpočtů bude působit v první řadě predikovaný růst spotřeby domácností, částečně vládních institucí či některých investičních výdajů, na druhé straně růst objemu mezd a platů v ekonomice. Vlivem těchto faktorů by celkové daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení měly růst v průměru tempem 4,6 %. Na straně výdajů bude na dynamiku peněžitých sociálních dávek působit zejména očekávaný vývoj cen a průměrných výdělků. U náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí očekáváme spíše zvolnění oproti současnému vývoji, stejně jako s poklesem dynamiky ekonomiky očekáváme udržitelnější tempo mezd v soukromém sektoru. Mezi spotřebou by měla nadále růst stabilním tempem okolo 3 %,

naturální sociální dávky kolem 4 % v souladu s klesající dynamikou růstu objemu mezd a platů v ekonomice. Investiční výdaje by měly pokračovat přibližně 7% tempem se zrychlením na konci horizontu v souladu s cyklem finanční perspektivy 2014-2020. Úrokové výdaje predikujeme, že vzrostou v poměru na HDP na hodnotu 0,8 %.

Přebytkové hospodaření sektoru vládních institucí by se rovněž dále mělo odrazit ve vývoji jeho zadlužení. Dluh v poměru k HDP by se měl z hodnoty 31,7 % HDP v roce 2019 snížit až na 29,9 % HDP v roce 2021.

Strukturální saldo by v celém výhledu mělo dosahovat kladných hodnot, na konci horizontu výhledu počítáme s jeho výší kolem 0,3 % HDP, tedy setrvávající na hodnotě z roku 2019. V období výhledu lze fiskální politiku, i přes nejistoty spojené s odhady produkční mezery ve střednědobém horizontu a způsob výpočtu strukturálního salda, hodnotit jako neutrální.

B. Výdajový rámec na rok 2019 až 2021

Způsob určení výdajových rámců se, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, odvíjí od takzvaného střednědobého rozpočtového cíle, jenž vychází z konceptu salda upraveného o vlivy hospodářského cyklu a jednorázová či jiná přechodná opatření, která nemají strukturální povahu. Střednědobý rozpočtový cíl je pro Českou republiku stanoven na úrovni schodku ve výši 1 % hrubého domácího produktu tak, aby zabezpečil dlouhodobě udržitelné hospodaření celého sektoru vládních institucí, stejně jako prostor pro působení automatických stabilizátorů. Konstrukce nového pravidla je založena na principu proticyklického a omezujícího nastavení fiskální politiky. Reforma fiskálního a rozpočtového rámce tak propojila střednědobý rozpočtový cíl s národní rozpočtovou metodikou pro státní rozpočet a státní fondy, a dovedla tak nařízení Rady EU k Paktu o stabilitě a růstu do národního rozpočtového procesu. Aplikace a popis odvození střednědobých výdajových rámců je obsahem Rozpočtové strategie sektoru veřejných institucí na roky 2019– 2021³ (dále pouze „Strategie“), schválené vládou dne 30. dubna 2018⁴. Jedná se o závazný dokument pro přípravu návrhu státního rozpočtu a rozpočtu státních fondů, včetně celkové částky pro jejich konsolidované výdaje na roky 2019 až 2021. Při vypracování Strategie se Ministerstvo financí řídilo metodickými postupy, které byly diskutovány a odsouhlaseny Národní rozpočtovou radou. Způsob aplikace dohodnutých postupů pak Národní rozpočtová rada ověřila svým sdělením ze dne 28. března 2018. Pro výdajový rámec na následující tři roky je klíčová prognóza makroekonomického vývoje, stejně jako příjmů a výdajů veřejných institucí. Aby byly rámce založeny na co nejpravděpodobnějším či omezitějších makroekonomickém a fiskálním scénáři, byla makroekonomická predikce posouzena dne 8. srpna 2018 a prognóza příjmů dne 28. srpna 2018 Výborem pro rozpočtové prognózy. Výbor pro rozpočtové prognózy ve svém stanovisku č. 1/2018 konstatoval, že makroekonomická prognózy na roky 2018 a 2019 je založena na realistickém scénáři. Ve stanovisku č. 2/2018 k prognóze příjmů se pak vyjádřil, že jde o mírně optimistickou prognózu. Z proběhlého jednání se zástupci Výboru vyplynulo, že rozdíl v odhadech fiskálních příjmů činí asi 0,2 % celkových příjmů veřejných financí. Při současném

³ Viz <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/rozpocetova-strategie/2018/rozpocetova-strategie-sektoru-verejnych-i-31769>

⁴ Vláda schválila Rozpočtovou strategii sektoru veřejných institucí České republiky na léta 2019 až 2021 dne 30. dubna 2018 usnesením č. 281

vývoji pokladního plnění, které významně převyšuje původní očekávání a dynamiku ekonomiky, je velmi pravděpodobné, že se predikce Ministerstva financí naplní.

6. Úprava výdajových rámců na roky 2019 až 2021

Výdajové rámce jsou odvozovány z celkového salda sektoru vládních institucí v mezinárodně srovnatelné aktuální metodice Evropského systému národních a regionálních účtů z roku 2010, které je upraveno o očekávaný vliv hospodářského cyklu a případná jednorázová či jiná přechodná opatření. Odečtením predikované výše strukturálních sald všech ostatních jednotek sektoru vládních institucí mimo státní rozpočet a státní fondy je získána očekávaná výše strukturálního salda státního rozpočtu a státních fondů. Výdajové rámce na hotovostní bázi pak vzniknou odečtením metodických úprav, které odlišují aktuální a hotovostní pojetí transakcí, a přičtením predikovaných konsolidovaných hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platných předpisů, umožňuje Ministerstvu financí, aby částky stanovené v Rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí ČR byly v průběhu přípravy návrhu státního rozpočtu ČR a rozpočtů státních fondů či jejich střednědobých výhledů aktualizovány o následující taxativní výčet:

- a) změnu prognózovaných celkových příjmů včetně příjmů prostředků z rozpočtu EU a z finančních mechanismů na příslušný rok upravených o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací,
- b) vliv významného zhoršení ekonomického vývoje, pokud Ministerstvo financí předpokládá v daném čtvrtletí meziroční pokles reálného HDP o nejméně 3 %,
- c) vliv zhoršování bezpečnostní situace státu spojené s vyhlášením mimořádných opatření vládou ke zvýšení jeho obranyschopnosti,
- d) vliv odstraňování následků živelních pohrom,
- e) 0,3 % této částky, jestliže je to třeba k tomu, aby byly vzaty v úvahu vlivy, s kterými se při stanovení této částky nepočítalo.

Aplikací příslušných ustanovení zákona č. 23/2017 Sb. a metodických postupů verifikovaných Národní rozpočtovou radou byly odvozeny konsolidované výdajové rámce státního rozpočtu a státních fondů v dubnu 2018 ve výši 1 496 mld. Kč pro rok 2019, 1 533 mld. Kč pro rok 2020 a 1 579 mld. Kč pro rok 2021. Tyto rámce schválila vláda ČR svým usnesením č. 281 o Rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí ČR. Pro rok 2019 je možné naposledy uplatnit přechodná

ustanovení zákona č. 23/2017 Sb. a navýšit částku výdajového rámce o 0,25 % predikovaného HDP, což činí v absolutní výši 14 mld. Kč. Tento rámec se tedy ve výše uvedených intencích upraví:

V oblasti predikce makroekonomického vývoje (tabulka č. 4) došlo mezi dubnem a červencem pouze k relativně malým změnám, přičemž odhad růstu pro rok 2019 byl snížen o 0,2 p. b., zatímco pro rok 2020 byl o 0,1 p. b. zvýšen. Z hlediska makroekonomických základů jednotlivých příjmových položek došlo k úpravě spotřeby domácností (mírné snížení o 0,2 p. b. v roce 2019 a 0,1 p. b. v roce 2020) a objemu mezd a platů (zvýšení o 1,8 p. b. v roce 2019). Největších změn tak zcela logicky doznaly daň z příjmů fyzických osob a příjmy ze sociálního pojištění. Aktualizací makroekonomické predikce došlo i k výrazné změně odhadu produkční mezery. Její výši pro rok 2019 odhadujeme na 1,9 % HDP, tedy o cca 0,6 p. b. nižší oproti dubnu. Obdobný rozdíl oproti dubnovým hodnotám platí u produkční mezery i pro roky výhledu. Pomalejší predikovaná dynamika reálného HDP se totiž do potenciálního produktu transformuje pouze omezeně a navíc jen prostřednictvím některých položek. Pokles kladné produkční mezery tak z logiky fiskálního pravidla založeného na strukturálním saldu výdajový rámec zvyšuje.

Odlišná predikce hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů je založena nejenom na aktualizované makroekonomické predikci, ale i na údajích z pokladního plnění, které byly v době zpracování predikce známy za sedm měsíců roku 2018, a na nových diskrečních opatřeních. Strategie počítala s prostředky z EU a finančních mechanismů ve výši 70,0 mld. Kč a tato částka byla navýšena pro rok 2019 na 93,9 mld. Kč včetně účetní operace Program rozvoje venkova.

Na základě nové predikce příjmů státního rozpočtu a státních fondů je pak možné zvýšit výdajový rámec pro rok 2019 o 63,9 mld. Kč, přičemž dvě třetiny tohoto zvýšení jdou na vrub daňovým příjmům včetně sociálního pojištění a jedna třetina je navýšení ostatních příjmů (zejména o převod z privatizačního účtu). Vliv hospodářského cyklu ve změně příjmů je pak odhadován na 0,8 mld. Kč v roce 2019 a mírně převyšující 1 mld. Kč v letech výhledu. Aktualizovaná výše konsolidovaného výdajového rámce státního rozpočtu a státních fondů na rok 2019 tak po zaokrouhlení na celé miliardy korun činí 1 583 mld. Kč. Výdajové rámce pro roky 2020 a 2021 jsou upraveny obdobným způsobem jako rok 2019 a nové rámce tak činí 1 604 mld. Kč pro rok 2020 a 1 667 mld. Kč pro rok 2021 (viz tabulka č. 5).

Tabulka č. 4 Srovnání makroekonomických predikcí

		2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
		Predikce červenec 2018					Predikce duben 2018				
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	5 045	5 300	5 589	5 838	6 091	5 055	5 320	5 596	5 840	6 094
Hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	4,3	3,2	3,1	2,7	2,4	4,4	3,6	3,3	2,6	2,4
Objem mezd a platů	<i>růst v % b.c.</i>	8,2	9,3	8,3	5,5	5,4	8,3	7,7	6,5	5,5	5,4
Produkční mezera	<i>% pot. produktu</i>	1,4	1,9	1,9	1,7	1,5	1,4	2,1	2,5	2,4	2,2

Pramen: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka č. 5 Souhrn změn výdajových rámců na roky 2019 až 2021

		2018	2019	2020
Konsolidovaný výdajový rámec dle usnesení vlády ČR č. 281/2018	<i>mld. Kč</i>	1 496	1 533	1 579
Změna hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů *	<i>mld. Kč</i>	63,9	71,6	89,7
Cyklická složka změny hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů	<i>mld. Kč</i>	0,8	1,1	1,3
Změna odhadu příjmů z fondů Evropské unie a finančních mechanismů	<i>mld. Kč</i>	23,9	0,0	0,0
Upravený konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů (po zaok.)	<i>mld. Kč</i>	1 583	1 604	1 667

*Poznámka: *) Mimo příjmy z EU a finančních mechanismů.*

Pramen: Usnesení vlády ČR č. 281/2018. Výpočty a predikce MF ČR.

C. Vývoj základních ukazatelů střednědobého výhledu v letech 2020 - 2021

7. Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu

7.1. Východiska zpracování střednědobého výhledu

- Programové prohlášení vlády České republiky;
- Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2019 až 2021 podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, schválená usnesením vlády č. 281/2018;
- předběžné návrhy příjmů a výdajů rozpočtových kapitol schválené usnesením vlády č. 379 ze dne 19. června 2018;
- v příjmech a ve výdajích na rok 2020 a 2021 nejsou zahrnuty prostředky z rozpočtu EU a FM;
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2021 zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2018.

Souhrnnou bilanci základních ukazatelů státního rozpočtu v letech 2015 - 2021 demonstruje následující tabulka.

Tabulka č. 6 Souhrnné veličiny celkových příjmů, celkových výdajů a salda státního rozpočtu v letech 2015 - 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	skutečnost 2015 bez EU a FM	skutečnost 2016 bez EU a FM	skutečnost 2017 bez EU a FM	schválený rozpočet 2018 bez EU a FM	návrh 2019 bez EU a FM	výhled návrh 2020 bez EU a FM	výhled návrh 2021 bez EU a FM
	1	2	3	4	5	6	7
příjmy státního rozpočtu	1 061,1	1 122,6	1 196,5	1 243,3	1 371,4	1 431,3	1 495,1
výdaje státního rozpočtu	1 103,8	1 136,1	1 196,9	1 293,3	1 411,4	1 471,3	1 535,1
saldo státního rozpočtu	-42,7	-13,4	-0,4	-50,0	-40,0	-40,0	-40,0

Poznámka: příjmy a výdaje bez EU a FM a v kapitole Ministerstva zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

7.2. Predikce příjmů

Tabulka č. 7 Vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2015 - 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	skutečnost 2015 (bez EU a FM)	skutečnost 2016 (bez EU a FM)	skutečnost 2017 (bez EU a FM)	rozpočet 2018 (bez EU a FM)	návrh 2019 (bez EU a FM)	výhled 2020 (bez EU a FM)	výhled 2021 (bez EU a FM)
daňové příjmy (bez pojistného na SZ)	597,4	643,0	689,4	722,3	768,9	798,9	831,6
příjmy z pojistného na sociální zabezpečení	404,8	428,5	466,3	496,9	556,4	586,3	617,1
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery	59,0	51,1	40,9	24,1	46,1	46,1	46,3
celkem	1 061,1	1 122,6	1 196,5	1 243,3	1 371,4	1 431,3	1 495,1

7.2.1. Daňové příjmy státního rozpočtu

7.2.1.1. Vývoj daňové kvóty

Jednoduchá daňová kvóta zahrnuje pouze daňové příjmy veřejných rozpočtů, které se jako daně skutečně označují. Naproti tomu složená daňová kvóta zahrnuje kromě výše zmíněných daňových příjmů i příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti i příjmy z povinného pojistného na zdravotní pojištění. Tato kvóta je komplexnějším ukazatelem daňového zatížení.

Pro všechny metodiky výpočtů daňových kvót je společné, že jmenovatelem vždy zůstává hodnota nominálního HDP a liší se tedy pouze hodnoty v čitateli podle toho, co jednotlivé metodiky definují jako daňové příjmy. Daňové příjmy v čitateli mohou být na hotovostním nebo na akruálním principu. Akruální princip je založen na tom, že příjmy jsou evidovány v době, kdy nastaly ekonomické skutečnosti, které zavadaly příčinu zdanění, a nikoli v okamžiku, kdy jsou peníze přijaty na účet.

Národní metodika dle rozpočtové skladby je založena na hotovostním základě, stejně jako státní rozpočet a vychází z rozpočtové skladby daňových příjmů platných v ČR.

Tabulka č. 8 Vývoj daňové kvóty dle rozpočtové skladby v ČR (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 oček. skut.	2019 návrh	2020 výhled	2021 výhled
jednoduchá daňová kvóta v %	18,4	18,8	18,6	18,3	19,1	19,4	19,8	19,9	19,8	19,8
složená daňová kvóta v %	33,1	33,5	33,0	32,6	33,6	34,3	35,3	35,7	35,8	35,9

7.2.1.2. Daňové příjmy podle jednotlivých daní

Tabulka č. 9 Vývoj daňových příjmů v letech 2015 - 2021 (v mld. Kč)

daňový příjem	2015	2016	2017	2018			2019			2020			2021
	skutečnost			schválený rozpočet	oček. skut.	rozíl	výhled	návrh	rozíl	výhled	návrh	rozíl	návrh
	1	2	3	4	5	6=5-4	7	8	9=8-7	10	11	12=11-10	13
DPH	236,6	245,7	266,0	280,9	279,8	-1,1	292,1	297,9	5,8	303,0	311,9	8,9	326,4
Spotřební daně	141,0	148,4	152,7	152,8	153,7	0,9	154,9	155,3	0,4	156,2	155,5	-0,7	156,2
v tom: minerální oleje	75,2	78,8	80,8	81,9	82,7	0,8	84,0	83,8	-0,2	85,3	84,5	-0,8	85,7
energetické daně	2,8	3,0	3,3	3,2	3,3	0,1	3,2	3,3	0,1	3,2	3,3	0,1	3,3
ostatní	63,0	66,6	68,6	67,7	67,7	0,0	67,7	68,2	0,5	67,7	67,7	0,0	67,2
Daně z příjmů	202,7	224,2	243,8	263,8	268,4	4,6	278,2	290,0	11,8	288,8	305,8	17,0	323,2
v tom: DPPO	99,6	111,2	115,2	118,4	122,0	3,6	122,9	124,4	1,5	127,3	128,5	1,2	133,5
DPFO placená plátcí celkem	91,2	98,6	111,7	127,9	128,4	0,5	135,4	146,2	10,8	141,2	157,0	15,8	168,3
DPFO zvláštní sazba	10,6	10,9	10,8	10,7	12,0	1,3	10,7	12,0	1,3	10,7	12,0	1,3	12,0
DPFO placená poplatníky celkem	1,3	3,5	6,1	6,8	6,0	-0,8	9,2	7,4	-1,8	9,6	8,3	-1,3	9,4
Daň z nabytí nemovitých věcí	6,8	12,5	12,6	12,0	13,3	1,3	11,5	12,3	0,8	11,1	12,3	1,2	12,3
Ostatní daně a poplatky	4,2	4,4	5,0	4,3	4,3	0,0	4,2	4,0	-0,2	4,2	4,1	-0,1	4,1
Poplatky za znečištění životního prostředí (odvody na jaderný účet) a příjmy z úhrad za dobývání nerostů	1,4	1,2	1,5	1,6	2,3	0,7	1,6	2,2	0,6	1,6	2,1	0,5	2,1
Odvod za el. ze slunečního záření	1,9	1,9	2,0	1,9	2,1	0,2	1,9	2,1	0,2	1,9	2,1	0,2	2,1
Odvod za odnětí půdy	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,3
Odvod z loterií/ daň z hazardních her	2,6	4,4	5,5	4,8	4,8	0,0	4,8	4,8	0,0	4,9	4,8	-0,1	4,9
Daňové příjmy celkem	597,4	643,0	689,4	722,3	729,0	6,7	749,4	768,9	19,5	771,9	798,9	27,0	831,6

Daň z přidané hodnoty

V roce 2020 je předpokládané inkaso DPH na úrovni státního rozpočtu 311,9 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 4,7 %, tj. 14,0 mld. Kč. Důvod růstu inkasa lze

spatřovat především v autonomním růstu inkasa DPH, které je dáno růstem výdajů na spotřebu domácností a vlády a také plným promítnutím opatření zavedených v předchozích letech jako je například elektronická evidence tržeb a kontrolní hlášení. V roce 2020 by se měl projevit plný dopad zavedení 3. a 4. etapy elektronické evidence tržeb s odhadovaným pozitivním dopadem ve výši 1,6 mld. Kč a plný dopad přesunu části služeb do 10 % sazby s odhadovaným negativním dopadem ve výši - 2,2 mld. Kč.

V roce 2021 je předpokládán inkaso DPH na úrovni státního rozpočtu 326,4 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 4,6 %, tj. 14,5 mld. Kč. Rok 2021 nepočítá s žádnými novými legislativními opatřeními, která by měla zásadní vliv na inkaso DPH. Dodatečný pozitivní vývoj inkasa DPH je způsoben především ekonomickým růstem a plným promítnutím zlepšení výběru daně plynoucího z dříve zavedených opatření jako je kontrolní hlášení a elektronická evidence tržeb.

Spotřební daně

Příjem státního rozpočtu v oblasti minerálních olejů je v roce 2020 odhadován na úrovni 84,5 mld. Kč a v roce 2021 na 85,7 mld. Kč. Na výši inkasa bude opět pozitivně působit ekonomický růst, který však již nebude natolik výrazný jako v předchozích letech. Z tohoto titulu rostoucí inkaso daně bude dále tlumeno vratkou za tzv. zelenou naftu. Jiné změny ovlivňující výši inkasa v tomto období neočekáváme.

Odhadovaná výše inkasa spotřební daně z tabákových výrobků dosahuje v roce 2020 úrovně 55,6 mld. Kč a v roce 2021 úrovně 55,1 mld. Kč. Pro tyto roky nejsou v této oblasti plánovány žádné legislativní úpravy ani jiné změny, které by měly dopad na inkaso daně.

Inkasa ostatních spotřebních daní zůstanou na stejné úrovni jako v roce 2019, neboť stejně jako v předchozích případech neočekáváme žádné legislativní změny ani žádné významné vlivy, které by měly za následek změnu spotřeby a tím ovlivnily výši inkasa. Plánovaný výnos činí tedy pro roky 2020 a 2021 v případě spotřební daně z piva 4,6 mld. Kč, z lihu 7,2 mld. Kč, z vína 0,3 mld. Kč. V oblasti energetických daní, tj. daň z elektřiny, zemního plynu a pevných paliv, je v letech 2020 a 2021 očekáván příjem státního rozpočtu ve výši 3,3 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob

V roce 2020 očekáváme inkaso DPPO ve výši 128,5 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 3,3 %, tj. o 4,1 mld. Kč. V roce 2020 se ve výhledu opět pozitivně projevuje dopad

elektronické evidence tržeb nově doplněný o znovuzavedení 3. a 4. fáze, a to v celkem odhadované výši 1,6 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu a dále zavedení směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (tzv. ATAD) v celkem odhadované výši 0,2 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Negativně se ve výhledu projeví dopad odepisování majetku svěřeného územním samosprávným celkem do správy příspěvkové organizaci v očekávané výši - 0,1 mld. Kč.

Pro rok 2021 je předpokládáno inkaso DPPO ve výši 133,5 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 3,8 %, tj. o 5,0 mld. Kč. Na inkaso budou mít opět pozitivní vliv dopad elektronické evidence tržeb v celkem odhadované výši 1,9 mld. Kč a zavedení směrnice ATAD v celkem odhadované výši 0,2 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Negativně se na inkasu opět projeví dopad odepisování majetku svěřeného územním samosprávným celkem do správy příspěvkové organizaci v očekávané výši - 0,1 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob

V roce 2020 je předpoklad odhadu celkového inkasa daně z příjmů fyzických osob ve výši cca 177,3 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, tj. meziroční nárůst o 11,7 mld. Kč.

Inkaso daně z příjmů placené plátcí je pro rok 2020 predikováno ve výši 157,0 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 7,4 % a opět toto inkaso bude ovlivněno hlavně autonomním růstem mezd a platů či dalšími opatřeními, které na autonomní inkaso působí i v přecházejících letech.

Odhadované inkaso daně placené poplatníky za rok 2020 je ve výši 8,3 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o 12 %, tj. o 0,9 mld. Kč. V roce 2020 předpokládáme dodatečný pozitivní dopad elektronické evidence tržeb z důvodu znovuzavedení 3. a 4. fáze, a to v odhadované výši 0,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Inkaso daně vybírané srážkou je pro rok 2020 odhadováno na 12,0 mld. Kč.

V roce 2021 predikujeme celkové inkaso daně z příjmů fyzických osob ve výši 189,7 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu a meziročním faktorem růstu bude pouze nárůst inkasa daně z příjmů placeného plátcí, tj. meziroční nárůst 12,4 mld. Kč.

Inkaso daně placené plátcí je pro rok 2021 predikováno ve výši 168,3 mld. Kč, což znamená meziroční růst ve výši 7,2 % a ani pro tento rok nepředpokládáme žádné legislativní změny, které by mohly ovlivnit výši inkasa. Inkaso bude i v tomto roce generováno autonomním růstem.

Odhadované inkaso daně placené poplatníky odhadujeme výši 9,4 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o 13,2 %, tj. o 1,1 mld. Kč. V roce 2021 předpokládáme dodatečný pozitivní dopad elektronické evidence tržeb z důvodu znovuzavedení 3. a 4. fáze, a to v odhadované výši 0,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu

Inkaso vybírané srážkou je pro rok 2021 odhadováno na stejné úrovni jako v přechozím roce, a to sice ve výši 12,0 mld. Kč.

Daň z nabytí nemovitých věcí

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí je pro roky 2020 až 2021 odhadováno ve výši 12,3 mld. Kč. Na inkaso bude mít opět negativní dopad zavedení osvobození prvního úplatného převodu bytu v rodinném domě a to v předpokládané výši 0,1 mld. Kč. Dále bude mít na vývoj inkasa vliv i předpokládaná mírná stagnace realitního trhu.

Odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření

Pro roky 2020 až 2021 nejsou aktuálně plánovány žádné legislativní změny, které by měly bezprostřední vliv na inkaso odvodu. V letech 2020 až 2021 predikujeme výši odvodu z elektřiny vyrobené ze slunečního záření na úrovni 2,1 mld. Kč ročně.

Daň z hazardu

V letech 2020 až 2021 se aktuálně nepočítá s žádnými legislativními změnami, které by měly mít zásadní dopad na inkaso daně. Inkaso pro rok 2020 je odhadováno na úrovni 4,8 mld. Kč. V roce 2021 pak očekáváme inkaso na úrovni 4,9 mld. Kč.

Poplatky za znečišťování životního prostředí

Poplatky za uložení odpadů rozpočtované v jednotlivých letech výhledu ve výši 1,55 mld. Kč se týkají odvodů od původců radioaktivních odpadů na jaderný účet (součást příjmů kapitoly Operace státních finančních aktiv).

V souvislosti s přijetím novely horního zákona č. 89/2016 Sb. došlo od roku 2017 k zásadním změnám při stanovení výše povinnosti úhrady z dobývacího prostoru a úhrady z vydobytých nerostů a ve způsobu rozdělování výnosu úhrad z vydobytých nerostů. Příjmy z těchto úhrad jsou součástí daňových příjmů (týká se kapitol Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu a Českého báňského úřadu – v roce 2019 celkem 0,6 mld. Kč, v roce 2020 a v roce 2021 částka 0,54 mld. Kč v každém roce).

Ostatní daně a poplatky

Ostatní daně a poplatky jsou rozpočtovány ve výši 4 mld. Kč v roce 2019 a ve výši 4,1 mld. Kč v letech 2020 a 2021. Jedná se zejména o příjmy z prodeje kolků, odvody nahrazující zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností a příjmy ze správních poplatků. Součástí těchto příjmů jsou i poplatky na činnost správních úřadů (poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu a poplatky Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost za žádost o vydání povolení a udržovací poplatek podle atomového zákona).

7.2.2. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Tabulka č. 10 Příjmy z pojistného v letech 2015 - 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 skutečnost	2016 skutečnost	2017 skutečnost	2018 SR	2018 očekávaná skutečnost	2019	2020	2021	indexy v %	
						návrh	výhled	výhled	4=2/1	5=3/2
						1	2	3		
příjmy z pojistného celkem	404,8	428,5	466,3	496,9	514,9	556,4	586,3	617,1	105,4	105,3
z toho: na důchodové pojištění	361,4	383,1	416,4	443,7	459,8	494,6	521,1	548,5	105,4	105,3

Výhled příjmů z pojistného na roky 2020 a 2021 je založen na aktualizaci výhledu pro rok 2019 a 2020 podle predikce makroekonomických ukazatelů z července 2018 a na výrazně vyšším očekávaném inkasu v roce 2018 proti rozpočtovaným příjmům. Vedle odhadu vývoje zaměstnanosti a průměrných mezd a platů je důležitým vodítkem objemu mezd a platů v meziročním nárůstu o 8,3 %, 5,5 % a 5,4 % pro roky 2019 až 2021 jako rozhodující složky vyměřovacího základu pro pojistné v civilním sektoru hospodářství. Do odhadu příjmů z pojistného je zapracován vládou schválený nárůst platů vládního sektoru pro roky 2019 až 2021, včetně úrovně platů v ozbrojených složkách státu. Predikce pojistného pro roky výhledu neuvažuje se změnami sazeb, s úpravou vyměřovacích základů, ani se změnami stávající organizace rozpočtování příjmů v kapitolách zákonem určených správců pojistného.

Za těchto předpokladů dosahuje odhad příjmů z povinných odvodů pojistného 586,3 mld. Kč v roce 2020 (meziroční nárůst proti příjmům rozpočtovaným pro rok 2019 o 5,4 %) a 617,1 mld. Kč v roce 2021 (meziroční nárůst o 5,3 %). Příjmy z pojistného tvoří v roce 2020 41 % a v roce 2021 41,3 % celkových příjmů státního rozpočtu. Z příjmů z pojistného připadá 88,9 % na důchodové pojištění (včetně podílu na příslušenství). Tyto příjmy budou při naplnění

rozpočtovaných odhadů dostačující ke krytí rozpočtovaných výdajů na důchody a na správu důchodové služby v obou letech výhledu. Přebytek je odhadován v obou letech rozpočtového výhledu, a to pro rok 2020 ve výši 20,5 mld. Kč a pro rok 2021 ve výši 27,0 mld. Kč.

7.2.3. Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery

Tabulka č. 11 Vývoj těchto příjmů v letech 2015 – 2021 je uveden v tabulce (v mil. Kč)

	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	SR 2018	výhled 2019	výhled 2020	výhled 2021
nedaňové příjmy	38 594	33 895	24 429	16 386	18 125	19 124	19 800
kapitálové příjmy	7 911	6 525	8 365	7 647	8 588	10 625	10 193
přijaté transfery	12 477	10 727	8 090	63	19 406	16 335	16 350
celkem	58 982	51 147	40 884	24 096	46 119	46 084	46 343

Poznámka: srovnatelně bez prostředků EU a FM a v kapitole MZe bez účetních operací v rámci PRV.

Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery (bez prostředků z rozpočtu EU a FM) tvoří především příjmy jednotlivých kapitol za služby, které poskytují veřejnosti, přijaté vratky dotací, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, soudní poplatky, přijaté splátky návratných finančních výpomocí, převody z fondů státních podniků do státního rozpočtu, příjmy z prodeje majetku, převody z rezervních fondů a další příjmy. Meziroční srovnatelnost ovlivňují zejména nahodilost řady příjmů, splátkové kalendáře návratných finančních výpomocí, rozsah použití rezervních fondů a rozsah zapojení prostředků ze zvláštních účtů Ministerstva financí příjmů do příjmů státního rozpočtu.

Podle současných odhadů se očekávají tyto příjmy pro rok 2019 ve výši 46,1 mld. Kč (v roce 2018 činí rozpočet 24,1 mld. Kč). Nárůst této kategorie příjmů oproti roku 2018 o částku 22 mld. Kč souvisí zejména s rozpočtovaným transferem ze zvláštních účtů Ministerstva financí v kapitole Všeobecná pokladní správa (v roce 2019 částka 18 mld. Kč a v dalších letech částka 15 mld. Kč v každém roce). V kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu se nově rozpočtuje příjem ze zvláštních účtů Ministerstva financí k úhradě nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činnostech v oblasti Stráže pod Ralskem podle usnesení vlády č. 655/2017 (částka 1,35 mld. Kč v roce 2019 a dále částky 1,28 mld. Kč a 1,29 mld. Kč v dalších letech výhledu). V kapitole Operace státních finančních aktiv je rozpočtován příjem z dividend společnosti Český Aeroholding, a.s. ve výši 3 mld. Kč v každém roce výhledu.

Pro léta 2019 až 2021 jsou v rámci těchto příjmů mj. rozpočtovány odvody prostředků ze státních podniků v působnosti Ministerstva obrany (částka 0,2 mld. Kč v každém roce výhledu), Ministerstva zemědělství (částka 1 mld. Kč v roce 2019, částka 2 mld. Kč pro rok 2020 a částka 3 mld. Kč pro rok 2021) a Ministerstva dopravy (130 mil. Kč v každém roce výhledu). V celkovém objemu se očekávají v roce 2019 tyto příjmy oproti roku 2018 nižší o 2,5 mld. Kč. V kapitole Ministerstva průmyslu a obchodu jsou rozpočtovány každoročně příjmy z dividend (Česká energetická přenosová soustava - ČEPS, a.s.) ve výši 0,4 mld. Kč. V kapitole Ministerstva životního prostředí jsou zahrnuty mj. i příjmy z obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů: částka 7,4 mld. Kč v roce 2019, částka 9,5 mld. Kč v roce 2020 a částka 9 mld. Kč v roce 2021 (v roce 2018 částka 5,9 mld. Kč).

V kapitole Ministerstva průmyslu a obchodu jsou rozpočtovány příjmy z poskytnuté návratné finanční výpomoci na projekty ČVUT (300 mil. Kč v roce 2019 a 200 mil. Kč v roce 2020).

7.3. Predikce výdajů

Tabulka č. 12 Vývoj celkových výdajů v letech 2015 - 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	skutečnost 2015 bez EU a FM	skutečnost 2016 bez EU a FM	skutečnost 2017 bez EU a FM	schválený rozpočet 2018 bez EU a FM	návrh 2019 bez EU a FM	výhled návrh 2020 bez EU a FM	výhled návrh 2021 bez EU a FM
výdaje státního rozpočtu	1 103,8	1 136,1	1 196,9	1 293,3	1 411,4	1 471,3	1 535,1

Poznámka: bez prostředků EU a FM a v kapitole Ministerstva zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

7.3.1. Vybrané výdaje stanovené usnesením vlády a další vybrané výdaje, které byly promítnuty do návrhu výdajů kapitol v letech 2019 - 2021

V předloženém návrhu výdajů státního rozpočtu na rok 2019 a výhledu na léta 2020 a 2021 jsou obsaženy i výdaje dlouhodobějšího charakteru vyplývající z příslušných usnesení vlády a některé další výdaje (bez výdajů na výzkum, vývoj a inovace, bez sociálních výdajů a bez platů vč. příslušenství). Jedná se například o následující výdaje.

Výdaje na zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc pro léta 2019 – 2021 vychází z rozpočtu na tuto oblast, který byl schválen usnesením vlády č. 435/2018.

Podle usnesení vlády č. 348/2015 jsou v rozpočtu kapitol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva zdravotnictví rozpočtovány prostředky na pokračování **Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2016 - 2020**. V rámci rozpočtu příslušných kapitol je vytvořen předpoklad pro pokračování programu i po roce 2020.

Rozpočet kapitoly **Úřadu vlády České republiky** byl navýšen s určením na opravy a rekonstrukce budov v působnosti této kapitoly (pro rok 2019 o 37,7 mil. Kč, pro rok 2020 o 50 mil. Kč a o 30 mil. Kč pro rok 2021).

V kapitole **Ministerstva zahraničních věcí** jsou zajištěny prostředky na stabilizaci a rekonstrukci Iráku podle usnesení vlády č. 824/2017 (ve výši 30 mil. Kč roce 2019 i v roce 2020 a 29 mil. Kč v roce 2021), dále prostředky na zajištění světové výstavy EXPO 2020 v Dubaji podle usnesení vlády č. 479/2017 (částky v letech 2019-2021 35 mil. Kč, 65 mil. Kč a 32 mil. Kč). V letech 2019 a 2020 je rozpočtován příspěvek do Česko-německého fondu budoucnosti (částky 75 a 70 mil. Kč). Rozpočet byl posílen na zahraniční službu (nájmy a související výdaje s fungováním zastupitelských úřadů) o 300 mil. Kč ve všech letech výhledu.

Výdaje kapitoly **Ministerstva obrany** jsou rozpočtovány ve výši 66,7 mld. Kč v roce 2019 (podíl na HDP 1,2 %), ve výši 76,3 mld. Kč v roce 2020 (podíl na HDP 1,3 %) a ve výši 85,3 mld. Kč v roce 2021 (podíl na HDP 1,4 %).

Rozpočet kapitoly **Ministerstva financí** byl navýšen na realizaci projektu Moje daně, na informační technologie a provozní výdaje o 600 mil. Kč v roce 2019, o 400 mil. Kč v roce 2020 a o 300 mil. Kč v roce 2021, na investice finanční a celní správy o 75 mil. Kč pro rok 2019 a dále na nový informační systém o majetku státu (150 mil. Kč v roce 2020).

V kapitole **Ministerstva práce a sociálních věcí** se rozpočtují mj. výdaje na transfery podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ve výši 15,5 mld. Kč ročně (ve srovnání s výhledem navýšení o 3,9 mld. Kč; rozpočet na rok 2018 činí 14,9 mld. Kč). Výdaje kapitoly byly mj. dále navýšeny na spolufinancování OP Zaměstnanost o 200 mil. Kč pro rok 2019 a na transfery vykonávané obcemi v rámci SPOD o 260 mil. Kč v roce 2019 i ve všech letech výhledu. Prostředky na sociální dialog byly navýšeny o 17,6 mil. Kč na částku 37,6 mil. Kč pro rok 2019, pro léta 2020 a 2021 se rozpočtují ve výši 20 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstva vnitra** jsou mj. rozpočtovány prostředky na podporu dotačních programů za účelem zvýšené ochrany měkkých cílů podle usnesení vlády č. 527/2017

(40 mil. Kč ročně pro léta 2019-2021). Zabezpečeny jsou výdaje podle usnesení vlády č. 745/2017 na ochranu hranic (179,1 mil. Kč pro rok 2019, 79,9 mil. Kč pro rok 2020 a 85,8 mil. Kč pro rok 2021), výdaje dle usnesení vlády č. 79/2018 (zaměstnanecké karty na zastupitelských úřadech), podle usnesení vlády č. 824/2017 (výcviková mise Irák) a výdaje podle usnesení vlády č. 639/2015 v jednotlivých letech výhledu. Rozpočet byl posílen zejména na obnovu hromadného radiokomunikačního systému IZS (částky 939 mil. Kč v roce 2019 a 1 mld. Kč v roce 2020 i 2021), posíleny byly výdaje Policie ČR a výdaje HZS (celkem o 261 mil. Kč ročně).

V kapitole **Ministerstva životního prostředí** je rozpočtována část výdajů v návaznosti na příjmy z prodeje emisních povolenek (pro rok 2019 částka 2,8 mld. Kč, pro rok 2020 částka 4,7 mld. Kč a pro rok 2021 částka 4,5 mld. Kč).

V kapitole **Ministerstva pro místní rozvoj** byl zvýšen rozpočet oproti výhledu pro rok 2019 o 2,1 mld. Kč, zejména na investiční dotační programy. Posílení výdajů o téměř 2 mld. Kč se týká i dalších let.

V kapitole **Ministerstva průmyslu a obchodu** jsou dotace na obnovitelné zdroje energie rozpočtovány ve výši 25 mld. Kč pro rok 2019 a ve výši 27 mld. Kč v roce 2020 i v roce 2021. Výdaje Správy úložišť radioaktivních odpadů kryté převodem z jaderného účtu jsou rozpočtovány v jednotlivých letech výhledu 2019-2021 ve výši 807,4 mil. Kč, 737,4 mil. Kč a 707,4 mil. Kč po zohlednění změn v platové oblasti (nárůst platů a neobsazená místa). V této kapitole se nově rozpočtují výdaje v návaznosti na příjem ze zvláštních účtů Ministerstva financí k úhradě nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činnostech v oblasti Stráže pod Ralskem podle usnesení vlády č. 655/2017 (rok 2019 částka 1,35 mld. Kč, rok 2020 částka 1,28 mld. Kč rok 2021 částka 1,29 mld. Kč). Pro rok 2019 byly výdaje posíleny o 480 mil. Kč na zahlazování hornické činnosti a na strategické investiční akce.

V kapitole **Ministerstva dopravy** jsou nadále rozpočtovány výdaje na úhradu ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě pro kraje a obce ve výši 2 884 mil. Kč pro rok 2019, pro rok 2020 částka 3 142 mil. Kč a pro rok 2021 částka 3 197 mil. Kč. Rozpočet obsahuje i výdaje na kompenzace slev jízdného ve veřejné osobní dopravě (navýšení o částku 5,74 mld. Kč ročně v návaznosti na usnesení vlády č. 206/2018 o zavedení nové slevy z jízdného ve vlacích a autobusech pro seniory, děti, žáky a studenty na celkovou částku 6 mld. Kč pro rok 2019 i další

léta). Dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury činí 36 mld. Kč pro rok 2019, částka 31,2 mld. Kč pro rok 2020 a částka 31,3 mld. Kč pro rok 2021. Výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury jsou navrženy ve výši 65,5 mld. Kč pro léta 2019 a 2020 a ve výši 65,7 mld. Kč pro rok 2021 (v roce 2019 bez prostředků z rozpočtu EU).

V kapitole **Český telekomunikační úřad** jsou obsaženy výdaje na čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držiteli poštovní licence (rok 2019 částka 450 mil. Kč, rok 2020 částka 500 mil. Kč a pro rok 2021 částka 500 mil. Kč). Dále jsou rozpočtovány výdaje na kompenzace nákladů České pošty za roky 2014 až 2016 ve výši 300 mil. Kč pro rok 2019 i pro rok 2020. Rozpočet kapitoly obsahuje i výdaje na úhradu ztráty z poskytování univerzální služby ve výši 132 mil. Kč, 117,2 mil. Kč a 125,4 mil. Kč v jednotlivých letech výhledu.

V celkových výdajích **Ministerstva zemědělství** jsou obsaženy výdaje na spolufinancování Programu rozvoje venkova ve výši 4,5 mld. Kč ročně a výdaje na národní dotační programy na úrovni 3,8 mld. Kč ročně. Posíleny byly i výdaje do lesního hospodářství.

Do výdajů kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** byla zahrnuta částka 15 mil. Kč na výběrovou dětskou rekreaci v každém roce výhledu a dále upřesněny výdaje podle usnesení vlády č. 435/2018 na program vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí na veřejných vysokých školách v ČR včetně související agendy (částky 125,5 mil. Kč v letech 2019 a 2020 a částka 132 mil. Kč v roce 2021). Výdaje na podporu sportu jsou rozpočtovány ve výši 7 mld. Kč ročně (navýšení o 1 mld. Kč ročně oproti výhledu). Oproti výhledu byly zvýšeny rovněž prostředky pro vysoké školy, a to o 2 mld. Kč pro rok 2019 a o 2,8 mld. Kč pro rok 2020; s dalším meziročním zvýšením o 1 mld. Kč se počítá i pro rok 2021. S určením na učební pomůcky pro speciální školy byly výdaje kapitoly navýšeny o 0,1 mld. Kč ročně. Rozpočet také počítá s výdaji pro Český egyptologický ústav ve výši 20,0 mil. Kč ročně.

V kapitole **Ministerstva kultury** je rozpočtován příspěvek na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností v návaznosti na zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, ve výši 1 155,8 mil. Kč pro rok 2019, ve výši 1 083,6 mil. Kč pro rok 2020 a ve výši 1 011,3 mil. Kč pro rok 2021.

Dále rozpočet kapitoly obsahuje prostředky na finanční náhrady poskytované církvím podle výše citovaného zákona (pro rok 2019 částka 2 132,9 mil. Kč, pro rok 2020 částka 2 175,6 mil. Kč a pro rok 2021 částka 2 219,1 mil. Kč). Rozpočet výdajů na léta 2019 až 2021 obsahuje i prostředky na financování Programu péče o Národní kulturní poklad a dědictví ve výši

1,39 mld. Kč pro rok 2019, ve výši 1,47 mld. Kč pro rok 2020 a ve výši 1 mld. Kč pro rok 2021. Dotace na filmové pobídky v letech 2019 až 2021 činí 800 mil. Kč ročně. Rozpočet kapitoly počítá i s prostředky na podporu dotačních programů za účelem zvýšené ochrany měkkých cílů podle usnesení vlády č. 527/2017 (67 mil. Kč, 37 mil. Kč a 17 mil. Kč v jednotlivých letech 2019-2021). Zajištěny jsou i prostředky podle usnesení vlády č. 665/2017 na provoz Památníku Hodonín u Kunštátu a podle usnesení vlády č. 609 a 766/2017 pro Muzeum romské kultury (Lety u Písku). Oproti výhledu byl rozpočet navýšen s určením na podporu živého umění (45 mil. Kč ročně), na provoz příspěvkových organizací (60 mil. Kč ročně) a na přípravu investic (190 mil. Kč pro léta 2019 a 2020 a 130 mil. Kč pro rok 2021). Další navýšení směřovalo na podporu reprodukce majetku státních kulturních zařízení (částky 200 mil. Kč pro rok 2019 a částka 150 mil. Kč pro rok 2020 i rok 2021), na program Kulturní dědictví ve vlastnictví státu podporované evropskými fondy (částka 150 mil. Kč pro rok 2020 a pro rok 2021 částka 100 mil. Kč), na podporu rozvoje a obnovy regionálních kulturních zařízení (částka 250 mil. Kč pro 2019 a částka 200 mil. Kč pro rok 2020 i 2021).

V kapitole **Ministerstva zdravotnictví** se rovněž počítá s prostředky na podporu dotačních programů za účelem zvýšené ochrany měkkých cílů podle usnesení vlády č. 527/2017 (32 mil. Kč v jednotlivých letech 2019-2021). Oproti výhledu byl rozpočet posílen o 500 mil. Kč ročně s určením na investice, na leteckou záchrannou službu (150 mil. Kč ročně) a na specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků (rezidenční místa) – částka 500 mil. Kč ročně.

V kapitole **Ministerstva spravedlnosti** jsou v letech 2019 až 2021 rozpočtovány příjmy a výdaje ve výši 71 mil. Kč na problematiku poštovního (sleva poskytovaná Českou poštou, a.s. na příjmový účet Ústředí Ministerstva spravedlnosti). Součástí rozpočtu jsou i výdaje na výstavbu justičního areálu Krajského soudu v Ústí nad Labem (pro rok 2020 částka 630 mil. Kč a pro rok 2021 částka 463,6 mil. Kč). Oproti výhledu byl rozpočet zvýšen o 400 mil. Kč pro vězeňskou službu na výměnu aut, investice do zdravotnických zařízení a opravy věznic.

V kapitole **Český statistický úřad** byly posíleny výdaje na informační technologie v působnosti kapitoly (pro rok 2019 částka 165 mil. Kč – zejména Registr osob) a provozní výdaje (40 mil. Kč ročně);

V kapitole **Český úřad zeměměřický a katastrální** byly oproti výhledu posíleny výdaje roku 2019 o 18 mil. Kč na pořízení skeneru pro digitalizaci sbírky listin katastru nemovitostí a dokumentace výsledků měření a dále na obnovení centrální síťové infrastruktury vč. serverů (30 mil. Kč v roce 2019 a 40 mil. Kč v roce 2020).

Rozpočet kapitoly **Český báňský úřad** byl posílen oproti výhledu s určením prostředků na rekonstrukci budov (+ 8,9 mil. Kč v roce 2019 a + 4,5 mil. Kč v roce 2020) a na další kapitálové výdaje o 1,1 mil. Kč v roce 2019.

Oproti výhledu byl rovněž zvýšen rozpočet kapitoly **Ústav pro studium totalitních režimů** na rekonstrukci budovy a zateplení (o 50 mil. Kč v roce 2019, o 70 mil. Kč v roce 2020 a o 60 mil. Kč v roce 2021).

V kapitole **Správa státních hmotných rezerv** byl rozpočet zvýšen o 250 mil. Kč ročně na ochraňování zásob.

V kapitole **Státní úřad pro jadernou bezpečnost** byl rozpočet zvýšen o 30 mil. Kč pro rok 2019 na programové výdaje, přístroje a expertní zakázky.

Rozpočet kapitoly **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** byl posílen v souvislosti s pořízením nového sídla (3 mil. Kč v roce 2019, 77 mil. Kč v roce 2020 a 153 mil. Kč v roce 2021), navýšeny byly i výdaje na zabezpečení činnosti kapitoly (ročně 79,2 mil. Kč).

V kapitole **Nejvyšší kontrolní úřad** se počítá s výdaji na pořízení nové budovy podle usnesení rozpočtového výboru č. 264/2015 (rok 2019 částka 306 mil. Kč, rok 2020 částka 32 mil. Kč).

V kapitole **Všeobecná pokladní správa** jsou rozpočtovány mimo jiné:

- v letech 2019 až 2021 výdaje na **datové schránky** ve výši 605 mil. Kč ročně a na **pozemkové úpravy** ve výši 700 mil. Kč ročně,
- na podporu exportu pro ČEB, a.s. pro EGAP, a.s. jsou rozpočtovány výdaje uvedené v následující tabulce: (v Kč):

Tabulka č. 13 Výdaje na podporu exportu 2015 – 2021 (v Kč)

výdaj	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	SR 2018	návrh 2019	výhled 2020	výhled 2021
Dotace na podporu exportu - Česká exportní banka,a.s.	0	3 823 927 728	31 371 708	420 000 000	480 000 000	440 000 000	420 000 000
Navýšení základního kapitálu České exportní banky, a.s.	0	1 000 000 000	0	0	0	0	0
Dotace na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP	0	2 200 000 000	2 800 000 000	4 700 000 000	0	0	0
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů	0	0	0	250 000 000	250 000 000	250 000 000	250 000 000
EGAP, a.s. - zvýšení základního kapitálu	2 775 000 000	0	0	0	0	0	0
Celkem	2 775 000 000	7 023 927 728	2 831 371 708	5 370 000 000	730 000 000	690 000 000	670 000 000

- v souladu s rozpočtovým výhledem, obdobně jako v minulých letech, jsou rozpočtovány prostředky pro **neziskové organizace** v celkové výši 20,88 mil. Kč. Jedná se o Český svaz bojovníků za svobodu, Konfederaci politických vězňů, Masarykovo demokratické hnutí a Ústav T.G.M. V návaznosti na schválený pozměňovací návrh při projednání návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2018 je nově rozpočtována dotace pro Československou obec legionářskou ve výši 6 mil. Kč. Není rozpočtována dotace pro Sdružení bývalých politických vězňů (s ohledem na minimální počet členů nelze již projekt této organizace realizovat).
- na zajištění průběhu **voleb** jsou rozpočtovány prostředky ve výši 0,7 mld. Kč pro rok 2019 (volby do Evropského parlamentu, doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí), ve výši 0,9 mld. Kč pro rok 2020 (řádné volby do Senátu a volby do zastupitelstev krajů, doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí) a ve výši 0,7 mld. Kč pro rok 2021 (volby do PSP a doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí). Rozpočet počítá s navýšením odměn členů okrskových volebních komisí.
- na úhradu **volebních nákladů** politickým stranám částka 126 mil. Kč pro rok 2019 (volby do Evropského parlamentu) a částka 670 mil. Kč pro rok 2021 (volby do Poslanecké sněmovny),
- příspěvek **politickým stranám** činí 582,9 mil. Kč ročně v období 2019-2021,
- výdaje na **sčítání lidí, domů a bytů**, které se uskuteční v roce 2021, jsou rozpočtovány pro rok 2019 ve výši 296 mil. Kč (bez platových náležitostí v kapitole Český statistický úřad), pro rok 2020 ve výši 781 mil. Kč, rok 2021 ve výši 986 mil. Kč,
- **finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy** jsou rozpočtovány ve výši 11,8 mld. Kč pro rok 2019, ve výši 12,4 mld. Kč pro rok

2020 a ve výši 13 mld. Kč pro rok 2021. V jejich návrhu je obsažena valorizace příspěvku na výkon státní správy o 10 % v roce 2019 a o 5 % v roce 2020 i v roce 2021,

- **na programové financování** je vyčleněna pro rok 2019 částka 1 181 mil. Kč, ve které se počítá mj. s pokračováním podprogramu Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních škol v okolí velkých měst. V dalších letech je na programové financování rozpočtována částka 755 mil. Kč ročně.

7.3.2. Mandatorní sociální výdaje

Aktualizace schváleného výhledu na rok 2020 a návrh výhledu na rok 2021 vychází z legislativních a metodických úprav, které byly promítnuty již do odhadů jednotlivých výdajových položek v návrhu státního rozpočtu na rok 2019 spolu se zohledněním vlivu predikce makroekonomických ukazatelů z července 2018.

Do návrhu rozpočtového výhledu na roky 2020 a 2021 byly promítnuty platné úpravy sociální legislativy, které postupně nabývají účinnosti. Jedná se například o změnu valorizačního vzorce používanou pro zvyšování důchodů, zvýšení základní výměry důchodů z 9 % na 10 %, zvýšení procentní výměry důchodů u příjemců důchodů starších 85 let, vyšší dávky státní sociální podpory a pěstounské péče, vyšší nemocenská a nové dávky v systému nemocenského pojištění a zvýšení platby za státní pojištění i valorizace důchodů k 1. lednu běžného roku.

Odhad výdajů sledovaného souboru sociálních výdajů na rok 2020 je ve výhledu zapracován v celkové částce téměř 724,0 mld. Kč a na celkových výdajích státního rozpočtu bez EU a FM se podílí 49,2 %. Návrh výdajů na rok 2020 je oproti schválenému střednědobému výhledu vyšší o 27,4 mld. Kč. Odhad výdajů na jednotlivé dávkové tituly byl zpřesněn podle jednotlivých výdajových položek na základě očekávané skutečnosti roku 2018 a návrhu rozpočtu na rok 2019. Výrazný nárůst mezi roky 2019 a 2020 je způsoben zejména posílením výdajů na důchody o 23,8 mld. Kč, což souvisí se schválenými legislativními úpravami v oblasti systému důchodového pojištění. V tomto navýšení je zohledněno zvýšení základní výměry důchodu z 9 % na 10 % a posílení důchodu občanů starších 85 let o 1000 Kč měsíčně, dále je zohledněna valorizace důchodů i mezigenerační obměna důchodců a s tím související zvyšování průměrné výše důchodu, dále pak postupný nárůst příjemců důchodů.

Odhad celkových výdajů na sociální transfery a služby zaměstnanosti je ve výhledu na rok 2021 zapracován v celkové výši 749,4 mld. Kč s meziročním tempem růstu 3,5 % a v absolutním

vyjádření jsou výdaje roku 2021 oproti roku 2020 vyšší o 25,5 mld. Kč, což představuje 48,8 % celkových výdajů státního rozpočtu bez prostředků EU a FM. Z celkových výdajů činí výdaje na sociální dávky 654,0 mld. Kč, což je 87,3 % sociálních transferů obyvatelstvu.

Tabulka č. 14 Přehled výhledu sociálních mandatorních výdajů podle jednotlivých výdajových segmentů (v mil. Kč)

	ukazatel v mil. Kč	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	rozpočet 2018	očekávaná skutečnost 2018	návrh 2019	výhled 2020	výhled 2021	index v %			
										1	2	3	4
I.	výdaje na sociální dávky	507 494	512 220	531 052	564 065	562 526	603 683	630 221	653 987	99,7	107,3	104,4	103,8
I.1	důchodové pojištění	395 507	399 293	414 652	434 398	434 591	472 469	496 226	517 265	100,0	108,7	105,0	104,2
I.2	nemocenské pojištění	24 325	26 505	28 569	32 711	34 787	36 495	38 110	39 711	106,3	104,9	104,4	104,2
I.3	úrazové pojištění	0	0	0	0	0	0	0	0				
I.4	státní sociální podpora a pěstounská péče	38 253	38 427	37 885	44 750	42 500	43 232	43 232	43 232	95,0	101,7	100,0	100,0
I.5	podpory v nezaměstnanosti	8 303	8 254	7 854	7 000	7 500	7 300	7 300	7 500	107,1	97,3	100,0	102,7
I.6	dávky pomoci ve hmotné nouzi	10 592	9 347	7 500	8 602	6 300	6 629	6 601	6 548	73,2	105,2	99,6	99,2
I.7	dávky pro zdravotně postižené	1 976	2 045	1 997	2 900	2 800	3 000	3 100	3 100	96,6	107,1	103,3	100,0
I.8	příspěvek na péči v sociálních službách	21 213	23 104	25 174	26 000	26 300	26 600	27 500	28 300	101,2	101,1	103,4	102,9
I.9	zvláštní dávky ozbrojených sborů	7 323	7 288	7 420	7 700	7 746	7 956	8 150	8 329	100,6	102,7	102,4	102,2
I.10	ostatní dávky povahy soc. zabezpečení	2	2	1	4	2	2	2	2	50,0	100,0	100,0	100,0
II.	odškodnění a náhrady obyvatelstvu	735	637	580	723	589	544	541	544	81,5	92,4	99,4	100,6
III.	náhrady mezd - ochrana zaměstnanců	229	250	167	400	200	400	400	400	50,0	200,0	100,0	100,0
I. až III.	mandatorní peněžní transfery fyz. osobám celkem	508 458	513 107	531 799	565 188	563 315	604 627	631 162	654 931	99,7	107,3	104,4	103,8
IV.	příspěvek na penzijní připojištění	6 817	6 807	6 878	6 950	6 970	7 100	7 200	7 200	100,3	101,9	101,4	100,0
V.	platba do veřejného zdravotního pojištění	60 944	62 254	65 254	69 791	68 373	73 320	76 850	78 000	98,0	107,2	104,8	101,5
VI.	sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	4 962	5 508	6 229	6 420	7 320	7 850	8 250	8 800	114,0	107,2	105,1	106,7
VI.1	podpora zaměstnávání zdravotně postižených osob	4 320	4 952	5 676	5 500	6 400	7 000	7 500	8 000	116,4	109,4	107,1	106,7
VI.2	příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	642	556	553	920	920	850	750	800	100,0	92,4	88,2	106,7
I. až VI.	mandatorní sociální výdaje celkem	581 181	587 676	610 160	648 349	645 978	692 897	723 462	748 931	99,6	107,3	104,4	103,5
VII.	aktivní politika zaměstnanosti (služby) *)	2 095	2 028	2 289	400	2 394	500	500	500	598,5	20,9	100,0	100,0
I. až VII.	sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	583 276	589 704	612 449	648 749	648 372	693 397	723 962	749 431	99,9	106,9	104,4	103,5

*) nezahrnuje prostředky z EU a FM

7.3.3. Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU

Tabulka č. 15 Odvody vlastních zdrojů EU v letech 2015 – 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 skut.	2016 skut.	2017 skut.	2018 SR	2019 návrh	2020 výhled	2021 výhled
odvody prostředků určených k úhradě vlastních zdrojů EU	35,7	36,7	35,4	39,6	43,6	43,0	43,9

Pro přípravu návrhu rozpočtového výhledu na roky 2020 – 2021 byla na vlastní zdroje EU placené ze státního rozpočtu (tj. na zdroj dle DPH, zdroj dle HND, korekce UK a hrubé snížení zdrojů dle HND) použita následující východiska:

- odhad výše vlastních zdrojů Unie vychází z aktuálních stropů plateb schváleného víceletého finančního rámce EU na roky 2014 – 2020 a předloženého nového finančního rámce (rok 2021) a ze systému vlastních zdrojů, který byl schválen rozhodnutím Rady č. 2014/335/EU, Euratom ze dne 26. května 2014,
- v roce 2019 není zahrnut doplatek, který bude vyplývat z upraveného rozpočtu Unie na rok 2018 (ve výši 3 mld. Kč) v souvislosti s aktualizací vyměřovacích základů pro jednotlivé členské státy za roky 2016 až 2018. Upravený rozpočet Unie na rok 2018 nebyl Radou a EP do současné doby schválen,
- víceletý finanční rámec 2014 - 2020 nebude krácen v důsledku Brexitu a Spojené království (UK) uhradí většinu rozpočtových závazků období 2014 - 2020 do rozpočtu EU,
- v roce 2021 se předpokládá, že UK se nadále bude podílet na části plateb vztahujících se k závazkům 2014-2020, zbývající část bude hrazena zvýšením vlastních zdrojů ostatních členských států EU,
- výše příjmů rozpočtu EU v letech 2019 - 2021 se bude pohybovat na úrovni celkových plateb aktuálního a nového finančního rámce,
- výše vlastních zdrojů EU hrazených z národních rozpočtů všech členských zemí EU pokrývá v uvedeném období cca 85 % celkové výše příjmů rozpočtu EU,
- ČR se bude v roce 2020 podílet na financování rozpočtu EU obdobně jako je tomu v rozpočtu EU na rok 2019 (tj. ve výši 1,38 %), v roce 2021 se předpokládá navýšení podílu ČR na 1,45 % v důsledku výpadku části plateb UK.

7.3.4. Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci

V platové oblasti střednědobého rozpočtu na roky 2020 a 2021 není uvažováno s meziročním plošným nárůstem objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady).

Střednědobé rozpočty v sobě nezahrnují prostředky spolufinancování z nadnárodních zdrojů (EU/FM), neboť ty jsou rozpočtovány pouze ročně.

Ve střednědobém výhledu na rok 2020 dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci bez započtení prostředků EU/FM o 2,7 mld. Kč a k navýšení personální kapacity o 7 803 míst. V návrhu jsou zapracovány jednak vlivy, které vychází z parametrů střednědobého výhledu na rok 2020, který byl schválen č. UV 674/2017. Nejvýraznějšími jsou v kapitole Ministerstvo obrany navýšení o 1 000 vojáků z povolání a 115 míst obslužného aparátu včetně navýšení prostředků na platy o 0,5 mld. Kč v rámci Koncepce výstavby Armády ČR a navýšení o 0,28 mld. Kč na platy soudců, státních zástupců a ostatních ústavních činitelů. Platové základny pro soudce, státní zástupce i ostatní ústavní činitele budou zpřesněny při přípravě rozpočtu na rok 2020 podle platné legislativy a údaje Českého statistického úřadu o dosažené průměrné nominální mzdě v nepodnikatelské sféře za referenční rok 2018.

Dále návrh obsahuje v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy navýšení prostředků na platy o 1 mld. Kč a 2 800 přepočtených míst pedagogů v souvislosti s reformou financování školství zabezpečující dělení hodin (PHmax), resp. dělení tříd (tím je zajištěna požadovaná úroveň v rozsahu 1,5 mld. Kč a 4 200 míst pedagogů), dále o 0,3 mld. Kč a 800 míst pedagogů na zabezpečení rozšíření doby provozu mateřských škol včetně překryvu pedagogů ve třídě až o 2,5 hodiny a o 0,74 mld. Kč a 3 154 míst nepedagogických pracovníků v regionálním školství na zajištění realizace reformy v této oblasti. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí dochází k pokrytí prostředků na platy ve výši 0,09 mld. Kč na zabezpečení navýšení platů pro zaměstnance Úřadu práce a České správy sociálního zabezpečení (nízkopříjmové skupiny). V kapitole Ministerstvo spravedlnosti dochází k navrácení 100 míst příslušníků Vězeňské služby (kráceno za neobsazenost).

Záporně se v rozpočtu projevuje především korekce národního podílu financování v oblasti administrace či realizace projektů EU/FM (0,09 mld. Kč), dále snížení prostředků o 0,09 mld. Kč na příplatky za službu v zahraničí v souvislosti s novými misemi (UV č. 221/2018) podle požadavku kapitoly Ministerstvo obrany, snížení o 145 míst a 0,06 mld. Kč u Českého

statistického úřadu v souvislosti s projektem Sčítání lidu, domů a bytů 2021 (konkrétní potřeba na rok 2020 bude řešena při přípravě návrhu rozpočtu na rok 2020) a další objemově méně výrazně snížení prostředků na platy a počtu míst u časově omezených vlivů v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo dopravy a Český telekomunikační úřad.

Ve střednědobém výhledu na rok 2021 dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci o 0,5 mld. Kč a navýšení personální kapacity o 1 046 míst. Mezi nejvýraznější vlivy patří navýšení o 1 000 vojáků z povolání a 100 míst obslužného aparátu včetně navýšení prostředků na platy o 0,5 mld. Kč v rámci Koncepce výstavby Armády ČR a snížení prostředků o 0,05 mld. Kč na příplatky za službu v zahraničí v souvislosti s novými misemi (UV č. 221/2018) podle požadavku kapitoly Ministerstvo obrany a zpětné narozpočtování prostředků na ostatní platby za provedenou práci ve výši 0,03 mld. Kč u Českého statistického úřadu (v letech 2019 a 2020 kráceno z důvodu nedostatku disponibilních prostředků v nárocích z nespotřebovaných výdajů). Záporně se v parametrech projevuje odpočet míst a prostředků na platy u časově omezených vlivů v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo kultury a Ministerstvo spravedlnosti.

Platové základny pro soudce, státní zástupce i ostatní ústavní činitele budou zpřesněny při přípravě rozpočtu na rok 2020 a na rok 2021 podle platné legislativy a údaje Českého statistického úřadu o dosažené průměrné nominální mzdě v nepodnikatelské sféře za referenční rok 2018 a 2019.

Detailnější přehled v členění podle kapitol státního rozpočtu pak uvádí Tabulka č. 5 v Tabulkové části.

Tabulka č. 16 Vývoj objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, počtu míst a průměrných platů v OSS a PO v letech 2015 – 2021

OSS a PO celkem	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	SR 2018	návrh 2019	výhled 2020	rozdíl	výhled 2021	rozdíl
	1	2	3	4	5	6	7=6-5	8	9=8-6
<i>prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem (mil. Kč)</i>	137 547	147 267	159 481	184 164	207 478	210 158	2 680	210 625	467
<i>počet míst celkem</i>	421 274	433 120	439 856	448 103	464 446	472 248	7 803	473 294	1 046
<i>průměrný plat celkem (Kč)</i>	25 812	26 957	28 793	32 728	35 577	35 452	-125	35 458	6

Pozn.: údaje nezahrnují prostředky spolufinancování EU/FM

7.3.5. Výdaje na výzkum, vývoj a inovace

Prostředky v této oblasti jsou rozpočtovány ve výši 42,1 mld. Kč (z toho ve výši 36,0 mld. Kč bez EU) v roce 2019, ve výši 37,5 mld. Kč (bez EU) v roce 2020 a 37,5 mld. Kč (bez EU) v roce 2021. Výši výdajů na výzkum a vývoj v členění na financované z národních zdrojů a kryté zahraničními zdroji ukazuje následující tabulka. Rovněž je uveden podíl celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace na hrubém domácím produktu.

Tabulka č. 17 Výdaje na výzkum, vývoj a inovace 2015 – 2021 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 skut.	2016 skut.	2017 skut.	2018 rozpočet	2019 návrh	2020 výhled bez zahr. zdrojů	2021 výhled bez zahr. zdrojů
celkem vč. zahraničních zdrojů	42,0	30,7	35,1	40,6	42,1	37,5	37,5
<i>v tom:</i>							
1. národní zdroje	27,8	28,0	30,6	34,8	36,0	37,5	37,5
- institucionální podpora	14,5	13,7	14,8	17,3	17,9	18,2	18,4
- účelová podpora	13,3	14,3	15,8	17,5	18,1	19,3	19,1
2. kryté zahraničními zdroji	14,2	2,7	4,5	5,8	6,1	0,0	0,0
<i>podíl celkových výdajů na HDP v %</i>	0,91	0,64	0,70	0,77	0,75	0,64	0,62

7.4. Předpokládaný způsob financování deficitu

V předloženém střednědobém výhledu státního rozpočtu se předpokládá, že schodky státního rozpočtu budou vypořádány emisemi státních dluhopisů na finančních trzích, změnou stavu na účtech státních finančních aktiv a zvýšením stavu přijatých úvěrů.

8. Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu

Státní fondy jsou samostatné právnické osoby zřízené příslušnými zákony. Střednědobý výhled státních fondů obsahuje očekávané příjmy a výdaje státních fondů na rok, na který je předkládán návrh státního rozpočtu a na dva roky bezprostředně následující po tomto roce.

V České republice jsou zřízeny následující státní fondy.

- Státní fond dopravní infrastruktury
- Státní zemědělský intervenční fond
- Státní fond kinematografie
- Státní fond kultury České republiky
- Státní fond rozvoje bydlení
- Státní fond životního prostředí České republiky

8.1. Státní fond dopravní infrastruktury

Návrh rozpočtu na rok 2019 i na oba následující roky střednědobého výhledu jsou sestaveny jako vyrovnané. Celkové příjmy a výdaje jsou pro rok 2019 rozpočtovány ve výši 84,2 mld. Kč, pro rok 2020 ve výši 65,5 mld. Kč a pro rok 2021 ve výši 65,7 mld. Kč. Hlavní zdroje příjmů v návrhu na rok 2019 tvoří daňové příjmy ve výši 19,8 mld. Kč a nedaňové příjmy (výnos z mýtného) ve výši 9,7 mld. Kč. Přijaté transfery (dotace) jsou v návrhu na rok 2019 rozpočtovány v celkové výši 54,7 mld. Kč. Dotace ze státního rozpočtu určené na krytí deficitu jsou pro rok 2019 stanoveny ve výši 36 mld. Kč, ve výši 31,2 mld. Kč v roce 2020 a ve výši 31,3 mld. Kč v roce 2021.

Na výdajové straně v roce 2019 z celkových výdajů ve výši 84,2 mld. Kč tvoří rozhodující část výdaje určené na výstavbu, modernizaci, opravy a údržbu silnic, dálnic, celostátních i regionálních drah, na výstavbu a modernizaci vodních cest a na příspěvkové programy. Výdaje na roky 2020 a 2021 jsou rozpočtovány ve výši 65,5 mld. Kč a 65,7 mld. Kč, neobsahují prostředky EU a FM (promítají se až při přípravě ročního rozpočtu).

Tabulka č. 18 Státní fond dopravní infrastruktury (v Kč)

ukazatel		2019	2020	2021
příjmy celkem		84 246 044 258	65 496 331 000	65 700 000 000
z toho	<i>dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MD na společné programy (projekty) EU a ČR</i>	18 749 713 258		
	<i>dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu</i>	35 996 331 000	31 196 331 000	31 300 000 000
výdaje celkem		84 246 044 258	65 496 331 000	65 700 000 000
<i>saldo příjmů a výdajů</i>		0	0	0

8.2. Státní zemědělský intervenční fond

V návrhu příjmů rozpočtu na rok 2019 v celkové výši 39,3 mld. Kč tvoří nejvýznamnější příjmovou položku dotace na Společnou zemědělskou politiku z kapitoly Ministerstva zemědělství ve výši 37,2 mld. Kč. Součástí příjmů fondu je i dotace ze státního rozpočtu na činnost a ostatní dotace v celkové výši 1,8 mld. Kč. Celkové přijaté transfery ze státního rozpočtu tak činí 39,1 mld. Kč.

Celkové výdaje fondu na rok 2019 jsou rozpočtovány ve výši 39,3 mld. Kč. Fond provádí administraci řady podpor, které jsou v rámci Společné zemědělské politiky poskytovány. Jedná se zejména o přímé platby, opatření Společné organizace trhu (finanční podpory, vývozní

subvence, dotace, intervenční nákupy aj.) a další výdaje spojené s účastí v Programu rozvoje venkova.

V letech střednědobého výhledu se předpokládají příjmy a výdaje ve výši 7,3 mld. Kč v roce 2020 a ve výši 7,2 mld. Kč v roce 2021. Výdaje na léta 2020 a 2021 neobsahují prostředky EU a FM (promítají se až při přípravě ročního rozpočtu).

Tabulka č. 19 Státní zemědělský intervenční fond (v Kč)

ukazatel		2019	2020	2021
příjmy celkem		39 317 890 423	7 295 739 000	7 241 539 000
z toho	<i>dotace ze státního rozpočtu z kapitoly Mze</i>	<i>37 164 118 423</i>	<i>5 268 939 000</i>	<i>5 124 739 000</i>
	<i>dotace ze státního rozpočtu na činnost a ostatní dotace</i>	<i>1 800 000 000</i>	<i>1 800 000 000</i>	<i>1 800 000 000</i>
výdaje celkem		39 317 890 423	7 295 739 000	7 241 539 000
<i>saldo příjmů a výdajů</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

8.3. Státní fond kinematografie

Příjmy Státního fondu kinematografie pro rok 2019 jsou rozpočtovány ve výši 1 235,7 mil. Kč. Z vlastních příjmů fondu tvoří největší část příjmy od provozovatelů televizního vysílání, příjmy z poskytování licencí k užití filmů, k nimž fond vykonává práva výrobce, příjmy od pořadatelů kinematografických představení a příjmy od provozovatelů převzatého vysílání. Celková výše dotace ze státního rozpočtu na rok 2019 je pro fond určena ve výši 996 mil. Kč, z toho dotace na filmové pobídky činí 800 mil. Kč.

Výdaje pro rok 2019 jsou navrhovány také ve výši 1 235,7 mil. Kč, Výdaje jsou určeny především na poskytování podpor projektů v oblasti kinematografie a podporu filmových pobídek.

V roce 2020 jsou Státním fondem kinematografie plánovány příjmy i výdaje ve výši 1 227,1 mil. Kč a v roce 2021 příjmy i výdaje rovněž ve výši 1 227,1 mil. Kč.

Tabulka č. 20 Státní fond kinematografie (v Kč)

ukazatel		2019	2020	2021
příjmy celkem		1 235 680 123	1 227 100 000	1 227 100 000
z toho	<i>dotace ze státního rozpočtu kapitoly MK</i>	<i>995 980 123</i>	<i>987 400 000</i>	<i>987 400 000</i>
výdaje celkem		1 235 680 123	1 227 100 000	1 227 100 000
<i>saldo příjmů a výdajů</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

8.4. Státní fond kultury České republiky

Celkové příjmy fondu jsou na rok 2019 rozpočtovány ve výši 67,3 mil. Kč.

Hlavní příjmy v roce 2019 i v následujících letech tvoří výnosy z reklam vysílaných na ČT2 v předpokládané výši 30 mil. Kč a příjmy z pronájmu nemovitostí ve výši 32 mil. Kč.

Výdaje fondu pro rok 2019 jsou rozpočtovány ve výši 57,5 mil. Kč. Největší výdajové položky představují zákonem stanovené podpory poskytované na projekty v oblasti kultury v předpokládané výši 28 mil. Kč

Rozpočty na rok 2019 i léta výhledu 2020 a 2021 jsou navrhovány jako přebytkové. Příjmy jsou na rok 2020 i 2021 stanoveny ve výši 67,3 mil. Kč a výdaje ve výši 57,5 mil. Kč pro oba roky.

Tabulka č. 21 Státní fond kultury ČR (v Kč)

ukazatel	2019	2020	2021
příjmy celkem	67 300 000	67 300 000	67 300 000
<i>z toho</i> dotace ze státního rozpočtu	0	0	0
výdaje celkem	57 450 000	57 450 000	57 450 000
saldo příjmů a výdajů	9 850 000	9 850 000	9 850 000

8.5. Státní fond rozvoje bydlení

Pro rok 2019 jsou příjmy rozpočtovány ve výši 779 mil. Kč, ve výhledu na rok 2020 ve výši 944 mil. Kč a na rok 2021 ve výši 1 004 mil. Kč. Příjmy fondu jsou tvořeny především splátkami úvěrů, které fond poskytl. Roční splátky úvěrů v roce 2019 budou činit 691 mil. Kč. Úroky z těchto úvěrů se předpokládají ve výši 87,1 mil. Kč.

Výdaje na rok 2019 jsou stanoveny na 2 732 mil. Kč a jsou především určeny na úvěry fyzickým a právnickým osobám ve výši 1 100 mil. Kč, na dotace obcím na regeneraci veřejných prostranství na sídlištích ve výši 100 mil. Kč, na výplatu úrokových dotací k úvěrům na rekonstrukce a modernizace bytových domů poskytnutých v letech 2001 - 2010 ve výši 717 mil. Kč, na výplatu úrokových dotací k úvěrům na rekonstrukce a modernizace bytových domů poskytnutých v roce 2011 ve výši 72 mil. Kč, na výdaje zajišťování podpor ve výši 112,7 mil. Kč, na snižování jistiny úvěrů mladým lidem na výstavbu ve výši 32 mil. Kč a na správní výdaje fondu ve výši 98,3 mil. Kč.

V roce 2020 jsou výdaje plánovány ve výši 2 678,5 mil. Kč, v roce 2021 jsou výdaje rozpočtovány ve výši 2 595 mil. Kč.

Tabulka č. 22 Státní fond rozvoje bydlení (v Kč)

ukazatel		2019	2020	2021
příjmy celkem		779 000 000	944 000 000	1 004 000 000
<i>z toho</i>	<i>dotace ze státního rozpočtu kapitoly MMR</i>		<i>105 000 000</i>	<i>109 000 000</i>
výdaje celkem		2 732 000 000	2 678 500 000	2 595 000 000
<i>z toho</i>	<i>poskytnuté půjčky</i>	<i>1 600 000 000</i>	<i>1 600 000 000</i>	<i>1 600 000 000</i>
<i>saldo příjmů a výdajů</i>		<i>-1 953 000 000</i>	<i>-1 734 500 000</i>	<i>-1 591 000 000</i>

8.6. Státní fond životního prostředí České republiky

Příjmy fondu jsou pro rok 2019 rozpočtovány ve výši 1 673,8 mil. Kč, přičemž převážnou část příjmů tvoří poplatky za znečišťování životního prostředí ve výši 1 039 mil. Kč. Zbývající část příjmů tvoří úhrada nákladů na administraci programu Nová zelená úsporám (NZÚ) ve výši 80 mil. Kč a technická podpora OPŽP 2014+ ve výši 210 mil. Kč, příjmy v rámci Inovativního finančního nástroje (IFN) ve výši 120 mil. Kč, dále splátky půjček poskytnutých příjemcům podpor ve výši 162,5 mil. Kč a platby úroků z těchto půjček ve výši 7,3 mil. Kč.

Výdaje fondu na rok 2019 jsou stanoveny ve výši 1 918 mil. Kč. Velkou část výdajů představuje financování Národního programu Životní prostředí ve výši 522 mil. Kč, dále ostatní národní programy ve výši 2 mil. Kč, kofinancování závazků v rámci programu Operační program Životní prostředí (OPŽP) ve výši 150 mil. Kč, celkové výdaje na Inovativní finanční nástroje ve výši 60 mil. Kč a úhrada nákladů spojených s činností kanceláře fondu ve výši 604 mil. Kč.

V roce 2020 jsou příjmy fondu navrženy ve výši 1 602,7 mil. Kč a výdaje ve výši 2 583 mil. Kč, v roce 2021 jsou příjmy rozpočtovány ve výši 1 539,2 mil. Kč a výdaje ve výši 3 334 mil. Kč.

Tabulka č. 23 Státní fond životního prostředí ČR (v Kč)

ukazatel		2019	2020	2021
příjmy celkem		1 673 800 000	1 602 700 000	1 539 200 000
z toho	dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na TA	290 000 000	290 000 000	260 000 000
	dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na IFN a Norské fondy	175 000 000	120 000 000	125 000 000
výdaje celkem		1 918 000 000	2 583 000 000	3 334 000 000
z toho	poskytnuté půjčky	190 000 000	568 260 000	733 480 000
saldo příjmů a výdajů		-244 200 000	-980 300 000	-1 794 800 000

8.7. Úhrnná bilance státních fondů

Úhrnná celková bilance základních ukazatelů státních fondů je v rámci střednědobého výhledu na roky 2020 a 2021 uvedena spolu s návrhem rozpočtu na rok 2019 v následující tabulce. Výdaje na léta 2020 a 2021 neobsahují prostředky EU a FM (promítají se až při přípravě ročního rozpočtu).

Tabulka č. 24 Úhrnná bilance státních fondů v letech 2019 - 2021 (v Kč)

ukazatel	2019	2020	2021
příjmy celkem	127 319 714 804	76 633 170 000	76 779 139 000
v tom: daňové příjmy	20 727 000 000	20 806 000 000	20 836 000 000
nedaňové a kapitálové příjmy	11 281 700 000	16 027 600 000	16 115 100 000
z toho: příjmy ze spolufinancování z rozpočtu EU	0	0	0
splátky půjček	853 500 000	907 000 000	985 000 000
výnos z mýtného	9 700 000 000	14 400 000 000	14 400 000 000
přijaté transfery	95 311 014 804	39 799 570 000	39 828 039 000
z toho: dotace ze státního rozpočtu z kapitoly Mze	37 164 118 423	5 268 939 000	5 214 739 000
dotace z kapitoly MD na programy (projekty) EU a ČR	18 749 713 258	0	0
dotace z kapitoly MD na projekty spolufinancované z EIB	0	0	0
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na TA	290 000 000	290 000 000	260 000 000
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na IFN a Norské fondy	175 000 000	120 000 000	125 000 000
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na kotlíkové dotace	0	0	0
dotace ze státního rozpočtu kapitoly MMR	0	105 000 000	109 000 000
dotace ze státního rozpočtu kapitoly MK	997 880 123	989 300 000	989 300 000
dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu	37 796 331 000	32 996 331 000	33 100 000 000
výdaje celkem	129 507 064 804	79 338 120 000	80 155 089 000
z toho: poskytnuté půjčky	1 790 000 000	2 168 260 000	2 333 480 000
saldo příjmů a výdajů	-2 187 350 000	-2 704 950 000	-3 375 950 000

D. Další vybrané údaje střednědobého výhledu na léta 2020 a 2021

9. Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2020 – 2021

Výdaje na operační programy programového období 2007-2013

Výdaje projektů operačních programů z programového období 2007-2013 byly považovány za způsobilé, pokud je příjemci projektů uhradili do 31. 12. 2015. Po tomto datu byly vykázané výdaje kontrolovány řídicími orgány a zprostředkujícími subjekty a po jejich schválení byly standardním postupem, uplatňovaným v průběhu celého programového období, zařazovány do tzv. souhrnných žádostí k úhradě podílu EU, kterou Platební a certifikační orgán (tj. odbor Národní fond Ministerstva financí, dále jen „PCO“) prováděl na příjmové účty státního rozpočtu.

Financování projektů z programového období 2007-2013 bylo ukončeno a z tohoto důvodu není zapotřebí v letech 2020 a 2021 rozpočtovat prostředky na předfinancování podílu EU a na národní spolufinancování ze státního rozpočtu k projektům z tohoto období. V souvislosti s obdobím 2007-2013 probíhá již jen proces jeho uzavírání, který zahrnuje řešení sporných případů, nesrovnalostí a vypořádání finančních vztahů mezi Evropskou unií a Českou republikou, případně převod prostředků na příjmové účty státního rozpočtu.

Evropská komise uzavřela (zcela nebo částečně) proces hodnocení závěrečných podkladů předložených Českou republikou a uvolnila tak zůstatkové platby (v celé nebo částečné výši). Evropská komise uvolnila platby konečného zůstatku na OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Doprava, OP Životní prostředí, Integrovaný operační program, OP Praha – Konkurenceschopnost a Regionální operační programy (s výjimkou Regionálního operačního programu Severozápad). Prostředky ze zůstatkových plateb byly v průběhu roku 2018 převedeny na příjmové účty státního rozpočtu. Lze očekávat, že v průběhu roku 2018 nebo 2019 Evropská komise uvolní platby konečného zůstatku i u dalších operačních programů, případně v roce následujícím, tj. v roce 2020. I tyto přijaté platby budou směřovány na příjmové účty státního rozpočtu.

Přijetí platby konečného zůstatku však neznamená, že by tyto operační programy byly s Evropskou komisí definitivně vypořádány a finančně uzavřeny. U některých operačních programů je nadále otevřena řada aktuálních kauz, které se průběžně řeší a nelze vyloučit,

že v návaznosti na jejich vývoj buď Evropská komise uvolní další prostředky, nebo naopak bude od České republiky vyžadovat vrácení určitého objemu prostředků. Jelikož nebude možné tyto vratky Evropské komisi odečíst v procesu certifikace výdajů jako v průběhu programového období, bude nutné tyto prostředky Evropské komisi vrátit peněžním převodem a to pravděpodobně z prostředků státního rozpočtu mimo ukazatele určeného pro financování projektů a programů EU.

Souběžně je řešena řada případů na národní úrovni (např. otevřené případy porušení rozpočtové kázně), ze kterých mohou vyplynout odvody nezpůsobilých výdajů na účet PCO. PCO může za určitých podmínek přijaté odvody převést na příjmové účty státního rozpočtu. Znamená to, že z pohledu příjmové strany státního rozpočtu nelze považovat programové období 2007-2013 v nejbližších letech, tj. i v období pokrývajícím střednědobý rozpočtový výhled, za uzavřené a dosavadní platby přijaté na příjmové účty státního rozpočtu za konečné.

Výdaje na operační programy programového období 2014-2020

Česká republika má nárok v rámci Politiky soudržnosti v programovém období 2014-2020 vyčerpat alokaci ve výši 23,1 mld. EUR a tato alokace se musí vyčerpat v souladu s pravidlem N+3. Tato částka obsahuje i převod prostředků z alokace ČR na Fond soudržnosti ve výši 1,1 mld. EUR do Nástroje pro propojení Evropy.

V důsledku zpožděného schvalování operačních programů a legislativních a metodických dokumentů Evropské unie a pozvolného zahájení realizace některých operačních programů (a tím i čerpání prostředků státního rozpočtu na předfinancování podílu EU a národního spolufinancování) se předpokládá, že v letech pokrývajících střednědobý rozpočtový výhled dojde k významnějšímu čerpání prostředků rozpočtovaných ve státním rozpočtu. Důvodem bude úsilí resortů vyčerpat roční alokaci operačních programů stanovenou pro roky 2017 a 2018 a nepřijít tak o alokované prostředky z důvodu neplnění tzv. pravidla N+3. Toto pravidlo stanoví, že roční alokace prostředků operačního programu (roku N) musí být vyčerpána nejpozději do konce třetího roku následujícího po roku N (tedy N+3). V opačném případě by nevyčerpanou částku operační program definitivně ztratil.

Druhým důvodem bude skutečnost, že programové období 2014-2020 bude v letech 2020 a 2021 směřovat již ke svému závěru a řídicí orgány tak budou muset vyhlášovat závěrečné výzvy k předkládání projektů a schvalovat poslední projekty tak, aby se způsobilé výdaje těchto projektů podařilo zrealizovat do konce roku 2023. K 31. 12. 2023 musí příjemci projektů

uskutečnit všechny platby za nákup zboží či služeb svým dodavatelům. Jakékoliv další výdaje příjemců po tomto datu nebudou z hlediska programů období 2014-2020 způsobilé.

Výše uvedené vyhlášení závěrečných výzev bude pro řídicí orgány představovat určitou výzvu, jelikož alokace operačních programů je stanovena v EUR a závazkování projektů (vydávání právních aktů) probíhá v CZK. Řídicí orgány tak v tomto období budou muset odhadnout výši rozpočtu pro vyhlášené výzvy v CZK tak, aby budoucí hodnota výdajů projektů vybraných v těchto výzvách v EUR příliš nepřesáhla alokaci operačního programu, tj. aby nedošlo k jejich nadměrnému „přezávazkování“. Ministerstvo financí (resp. PCO) ve svém metodickém dokumentu umožňuje řídicím orgánům přezávazkovat alokaci operačního programu do výše 5 % alokace operačního programu pro rok 2020. Řídicí orgány jsou povinny průběžně sledovat a řídit disponibilní alokaci. Od roku 2020, resp. 2021 tato povinnost nabyde na důležitosti. Přezávazkování na jedné straně dává řídicímu orgánu prostor pro odpočet nezpůsobilých výdajů zjištěných při uzavírání operačního programu, kdy členský stát nemusí Evropské komisi vracet žádné prostředky. Na druhou stranu však představuje výdaj státního rozpočtu, který nebude nikdy Evropskou komisí uhrazen a půjde tak plně na vrub státního rozpočtu.

Po zkušenostech z programového období 2007-2013, kdy ve státním rozpočtu docházelo k významným rozdílům mezi předfinancovaným podílem EU a jeho refundací z prostředků přijatých od Evropské komise na zdrojový účet PCO, Ministerstvo financí (resp. PCO) pravidelně vyhodnocuje čerpání prostředků operačních programů a komunikuje s řídicími orgány s cílem urychlit proces schvalování žádostí o platbu, maximalizovat výdaje vykazované v tzv. souhrnných žádostech a jejich úhradou tak maximalizovat příjmy státního rozpočtu. Na tuto akci navazuje pravidelně probíhající proces certifikace výdajů, který má za cíl přispět jednak k maximalizaci čerpání alokace operačních programů (a zamezení ztráty alokace v důsledku nesplnění pravidla N+3) a jednak k maximalizaci příjmů prostředků od Evropské komise, tj. maximalizaci finančních zdrojů potřebných k úhradám souhrnných žádostí, a tím i maximalizaci plnění příjmové strany státního rozpočtu. V případě potřeby je proto certifikace výdajů prováděna i v mimořádných termínech.

Kumulativní rozdíl mezi prostředky vynaloženými na předfinancování ze státního rozpočtu a prostředky, které byly převedeny do státního rozpočtu na základě předložených souhrnných žádostí, představuje k 30. 6. 2018 záporné saldo ve výši 39,92 mld. Kč (při dosavadních výdajích státního rozpočtu ve výši 110,07 mld. Kč a příjmech státního rozpočtu ve výši 70,15 mld. Kč). Největší podíl na tomto záporném saldu má OP Výzkum, vývoj, vzdělávání

ve výši 12,88 mld. Kč. Druhým operačním programem, který nejvíce přispívá k zápornému saldu, je OP Doprava s rozdílem ve výši 10,54 mld. Kč. Lze očekávat, že v nadcházejících letech se toto záporné saldo dále navýší a že k jeho postupnému snižování dojde, jako v případě programového období 2007-2013, až po ukončení programového období 2014-2020. Česká republika od svého vstupu do EU 2004 do 30. 6. 2018 odvedla 538,3 mld. Kč a získala 1 244,1 mld. Kč. Kladné saldo ČR tak k 30. 6. 2018 činí 705,8 mld. Kč.

Výdaje na operační programy programového období 2021-2027

Lze předpokládat, že v letech 2020 a 2021 bude toto nadcházející programové období zahajováno a budou dokončovány postupy pro realizaci operačních programů. Podle zkušeností z předchozích období je možné očekávat pomalý náběh výdajů státního rozpočtu a první výdaje na financování operačních programů až v roce 2022 a to nejprve na projekty technické pomoci a následně až na běžné projekty. V roce 2021 tak lze, při sestavování státního rozpočtu na rok 2022, očekávat požadavky resortů na narozpočtování výdajů (a též příjmů v případě předfinancování podílu EU).

Zahájení čerpání prostředků ze státního rozpočtu je však podmíněno řadou faktorů, které mohou zahájení plateb ze státního rozpočtu ovlivnit a posunout na pozdější (nelze ale ani vyloučit i dřívější) rok. Těmi základními faktory jsou: schválení legislativy EU a metodického prostředí pro programové období 2021-2027, schválení operačních programů pro Českou republiku, nastavení spolehlivých řídicích a kontrolních mechanismů jednotlivými řídicími orgány, vyhlášení konkrétních výzev k předkládání projektů řídicími orgány a spolehlivé nastavení informačních systémů používaných pro administraci operačních programů.

Programové období 2021-2027 je aktuálně v přípravě. Dne 2. května 2018 Evropská komise zveřejnila návrh víceletého finančního rámce pro období 2021–2027, který počítá s dlouhodobým rozpočtem ve výši 1 279 mld. EUR v prostředcích na závazky (vyjádřeno v běžných cenách), což odpovídá 1,11 % HND EU-27. Pro Českou republiku byla navržena alokace ve výši 18 mld. EUR ve stálých cenách roku 2018, což je propad o cca 24 % oproti aktuálnímu období 2014–2020. Česká republika tak patří do skupiny členských států s nejvyšším propadem alokace. Protože je toto snížení do značné míry dáno pozitivním ekonomickým vývojem státu a jeho regionů v posledních letech, s určitým snížením alokace se počítalo. S tak radikálním a skokovým snížením zástupci České republiky ale nesouhlasí, a proto budou požadovat úpravu výše tzv. záchranné sítě.

Dne 29. května 2018 Evropská komise zveřejnila návrh legislativního balíčku pro politiku soudržnosti. Aktuálně jsou na národní úrovni připravovány rámcové pozice, jejichž schválení se předpokládá v průběhu srpna 2018 na vládním Výboru pro Evropskou unii.

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku

Financování Společné zemědělské politiky je tvořeno dvěma hlavními zdroji: přímými platbami a prostředky na rozvoj venkova. Předfinancování přímých plateb ze státního rozpočtu je na období roku 2020 stanoveno na základě schválených alokací, přičemž na přímé platby může ČR v programovém období 2014-2020 čerpat téměř 6 mld. EUR a na rozvoj venkova 2,3 mld. EUR. Z rozpočtu EU jsou přímé platby propláceny vždy až v roce následujícím po roce jejich vyplacení ze státního rozpočtu. Co se týká míry spolufinancování EU, v případě Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova byla míra národního spolufinancování vládou navýšena na 35 % (usnesení vlády č. 681 z 20. srpna 2015) a v případě Evropského námořního a rybářského fondu činí 25 %.

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku v období 2021-2027

Programové období 2021-2027 pro Společnou zemědělskou politiku je aktuálně v přípravě. Dne 1. června 2018 Evropská komise zveřejnila návrh legislativního balíčku pro Společnou zemědělskou politiku.

Společná zemědělská politika pro nové programové období prošla zásadními změnami. Veškeré výdaje budou implementovány v rámci národního strategického plánu. Nové programové období pro Společnou zemědělskou politiku bude v letech 2020 a 2021 připravováno a zahajováno, veškeré výdaje v rámci nového programového období budou způsobilé až po schválení národního strategického rámce. Lze nicméně předpokládat, že v roce 2021 již budou propláceny částky přímých plateb na rok 2021, kdy obdobně jako v minulých letech budou přímé platby financovány se státního rozpočtu a z rozpočtu EU budou propláceny až v roce následujícím. Alokace přímých plateb pro ČR na rok 2021 je uvedena dle návrhu Evropské komise. Obdobně jako u Politiky soudržnosti se u Společné zemědělské politiky v roce 2020 a 2021 nepočítá s významnější částkou na předfinancování.

Předpokládané financování politik EU vyvolávajících předfinancování prostředků fondů EU v letech 2020 a 2021 je obsaženo v následující tabulce:

Tabulka č. 25 Odhad skutečných výdajů státního rozpočtu na předfinancování politik EU v letech 2020 a 2021 (v mil. Kč)

programové období 2014-2020	2020	2021
strukturální fondy	59 400	63 200
Fond soudržnosti	22 000	21 500
celkem strukturální fondy a Fond soudržnosti	81 400	84 700
Společná zemědělská politika		
I. pilíř *	21 500	20 100
II. pilíř **	8 600	8 000
celkem SZP	30 100	28 100
celkem fondy Politiky soudržnosti a SZP	111 500	112 800

* I. pilíř zahrnuje přímé platby

** II. pilíř zahrnuje rozvoj venkova a OP Rybářství

Pro přepočítání částek do CZK je použit kurz dle Makroekonomické predikce MF z července 2018, tj. 24,6 CZK/EUR pro rok 2020 a 24,0 CZK/EUR pro rok 2021.

10. Výdaje na Finanční mechanismy EHP/ Norska 2020 – 2021

U programů finančních mechanismů lze v letech 2020 a 2021 očekávat pouze implementaci projektů z aktuálně připravovaného finančního mechanismu EHP/Norsko 2014-2021 (FM EHP/Norsko III).

Projekty a programy finančního mechanismu EHP/Norsko pro programovací období 2009-2014 byly dokončeny a finančně vypořádány v průběhu roku 2018 a v letech střednědobého výhledu již nebudou probíhat žádné platby ze státního rozpočtu související s tímto finančním mechanismem. Nelze však vyloučit potřebu uhradit případné finanční korekce, vratky nebo jiné závazky ČR donorům, které by byly zjištěny v průběhu uzavírání tohoto finančního mechanismu. Tyto případné korekce a vratky by byly pravděpodobně hrazeny ze státního rozpočtu, pokud by jejich původcem nebyl subjekt stojící mimo státní rozpočet a prostředky se podařilo od tohoto subjektu vymoci.

Obdobná situace nastává i u Programu švýcarsko-české spolupráce, kde realizace a financování projektů tohoto programu bylo ukončeno v roce 2017. Program švýcarsko-české spolupráce byl uzavřen počátkem roku 2018. V roce 2019 ani v letech 2020 a 2021 již nebudou probíhat žádné platby. Stejně tak i případné dodatečné vratky, finanční korekce nebo jiné závazky ČR vůči donorovi zjištěné při nebo po uzavření programu by byly pravděpodobně hrazeny z prostředků státního rozpočtu, pokud by jejich původcem nebyl subjekt stojící mimo státní rozpočet a prostředky se podařilo od tohoto subjektu vymoci. Obdobný navazující program spolupráce

mezi ČR a Švýcarskem prozatím nebyl schválen a není jisté, jestli bude tato forma zahraniční pomoci v nějaké podobě dále pokračovat.

Jako navazující forma spolupráce mezi ČR a státy EHP bylo vyjednáno poskytnutí pomoci v podobě navazujícího finančního mechanismu EHP/Norsko pro programovací období 2014-2021 (FM EHP/Norsko III). Memorandum o porozumění mezi Českou republikou a státy EHP bylo schváleno Vládou ČR a oficiálně podepsáno 4. září 2017.

V roce 2018 probíhá příprava jednotlivých programů a metodických dokumentů určených pro implementaci FM EHP/Norsko III. Na jejich schválení by měly navazovat první vyhlášené výzvy pro předkládání projektových návrhů. V současné chvíli se předpokládá, že první výzvy by mohly být vyhlášeny v 1. polovině roku 2019, přičemž stabilní čerpání prostředků ze státního rozpočtu na tento finanční mechanismus by tak mohlo být zahájeno ve druhé polovině roku 2019 a poté by čerpání narozpočtovaných prostředků mělo průběžně narůstat. V roce 2019 budou čerpány převážně výdaje spojené s koordinací na národní úrovni z Technické asistence, ale také výdaje na úrovni jednotlivých programů zaměřených na různé oblasti (např. školství, věda a výzkum, životní prostředí, zdravotnictví aj.). Oproti druhému grantovému období je ve třetím grantovém období ČR zavázána zajistit z národních zdrojů (tj. státního rozpočtu) 15 % spolufinancování všech výdajů na úrovni jednotlivých programů. Tento fakt má vliv na výši prostředků určených na spolufinancování ze státního rozpočtu.

11. Výdaje na programy, u nichž výši účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda

Přehled konkrétních programů a předpokládaný vývoj jejich financování z prostředků státního rozpočtu v rámci střednědobého výhledu je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 26 Výdaje na programy v letech 2019 až 2021 (v tis. Kč)

Evid. č.	Název programu	2019	2020	2021
107 08	Strategický program pozemních sil	3 195 894,33	4 050 288,49	12 486 283,77
107 22	Zajištění kompatibility mobilních komunikačních prostředků velení a řízení pozemních sil AČR	422 886,90	1 226 660,00	1 595 892,00
107 32	Strategický program udržení a rozvoje schopnosti Vzdušných sil AČR	1 528 064,94	1 953 661,22	243 919,40
107 41	Udržení a rozvoj schopností vzdušných sil AČR	248 426,08	1 579 068,26	2 491 050,85
107 62	Udržení a rozvoj schopností nadzvukového letectva	1 351 363,00	2 178 500,00	1 823 000,00
115 28	Nová zelená úsporám	2 780 510,00	4 737 855,00	4 521 585,00
115 31	OP Životní prostředí 2014-2020	7 522 033,78	50 000,00	50 000,00
117 03	Integrovaný regionální operační program	5 066 752,49	311 752,49	311 752,49
117 04	Operační program Technická pomoc	438 818,84	123 539,32	123 539,32
117 09	Operační program Praha - pól růstu ČR	1 116 998,00	0,00	0,00
122 18	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	2 000 000,00	0,00	0,00
127 77	Podpora financování dopravy	48 725 811,89	30 000 000,00	30 000 000,00
133 21	Rozvoj a obnova mat. technické základny veřejných vysokých škol	1 745 994,75	0,00	0,00
133 22	Rozvoj a obnova mat. technické základny veřejných vysokých škol	500 000,00	2 245 994,75	2 245 994,75
133 33	Podpora vybraných projektů rozvoje výukových kapacit základního vzdělávání zřizovaného obcemi a dobrovolnými svazky obcí	460 000,00	463 582,94	460 000,00
134 12	Podpora péče o národní kulturní poklad	1 390 000,00	1 415 000,00	0,00
135 09	Strategické investice přímo řízených organizací MZ	213 050,00	325 000,00	819 946,47
Souhrn programů schválených vládou		78 706 605,00	50 660 902,47	57 172 964,05

Pro rok 2019 je v programovém financování vedeno celkem 17 programů s účastí státního rozpočtu nad 5 mld. Kč na celou dobu realizace programu, z toho 15 programů bude v realizaci i v letech 2020 a 2021. Vzhledem k významu těchto programů jsou schvalovány v souladu s § 13 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech na úrovni vlády ČR. 6 programů uvedených v tabulce jsou operační programy z programového období 2014 – 2020 spolufinancované z Evropských strukturálních a investičních fondů. V rámci programu Podpora financování dopravy je zde kromě Operačního programu Doprava navíc veden z důvodu efektivity správy dat komunitární program Nástroj pro propojování Evropy (CEF) a dále prostředky Státního fondu dopravní infrastruktury. 5 programů z tabulky spadá do gesce Ministerstva obrany a slouží k zajištění rozvoje Armády ČR.

12. Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky

Objem poskytnutých a dosud nesplacených státních záruk za úvěry se nadále snižuje. Ke konci roku 2018 je předpokládán stav objemu záruk ve výši 2,381 mld. Kč.

Přehled všech poskytnutých státních záruk včetně jejich splátek do doby jejich konečné splatnosti obsahuje tabulka č. 6 v Tabulkové části. V nejbližších letech se nárůst objemu záruk o nově poskytnuté úvěry neočekává. Výjimkou je poskytnutí nové státní záruky v roce 2018. Jedná se o opakovanou záruku za zajištění půjčky České národní banky pro Mezinárodní měnový fond ve výši 1,5 mld. EUR, která není považována pro výdaje státního rozpočtu za rizikovou.

Poslední garantovaný úvěr Správy železniční dopravní cesty, s. o. (dále „SŽDC“) určený na výstavbu a modernizaci železničních koridorů bude v roce 2020 zcela splacen. Požadavek na zajištění případných nových úvěrů se státní garancí na tyto účely nebyl předložen. Na základě usnesení vlády byly v minulých letech každoročně částečně promíjeny dluhy této státní organizace vůči státnímu rozpočtu z realizovaných státních záruk. Celkově byly dosud prominuty závazky SŽDC (bývalých Českých drah), které vznikaly od roku 1998 ve výši 55,321 mld. Kč.

Dlouhodobé investiční úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou v letech 1996 – 2000, určené na financování infrastrukturálních programů (silnice, dálnice, odstranění povodňových škod, vodohospodářské stavby) jsou všechny již vyčerpány a dochází pouze k jejich splácení. Zbývá splatit ještě tři úvěry, z nichž poslední má být splacen v roce 2022. Zdrojem splátek je státní rozpočet, který se již při jejich přijetí ke splácení přímo zavázal. Příjemcem a zároveň finančním manažerem úvěrů je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Od roku 2003 jsou úvěry na financování obdobných programů financovány přímými úvěry státu a instrument státních záruk již z tohoto titulu není využíván.

Nové impulzy, které by vedly k požadavkům na úvěrové financování projektů za podpory státních záruk, nebyly zaznamenány.

13. Vývoj státního dluhu, příjmů a výdajů kapitoly Státní dluh

Střednědobý výhled pro kapitolu Státní dluh na léta 2019 až 2021, doplněný o výhled vývoje státního dluhu, byl zpracován na základě následujících předpokladů.

Stávající státní dluh bude refinancován zejména prostředky získanými z emisí státních dluhopisů. Vládou přijímané reformní kroky, stabilní ratingová hodnocení a v letech 2016 až 2018 i pokles, resp. následná stabilizace stavu státního dluhu v důsledku efektivnějšího řízení disponibilní likvidity státu podporují zájem investorů nakupovat české státní dluhopisy i při relativně nízkých výnosech, což dále přispívá k úsporám výdajů na obsluhu státního dluhu.

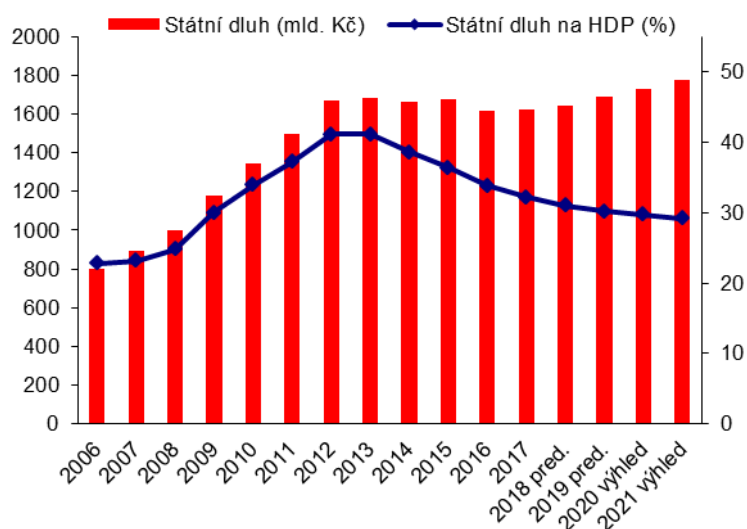
Rozpočtová salda budou ve střednědobém výhledu nadále dosahovat záporných hodnot, avšak vzhledem k předpokládanému růstu HDP bude docházet k poklesu podílu státního dluhu na HDP, což je v souladu s požadavkem omezení růstu zadlužování.

Tabulka č. 27 Vývoj státního dluhu a jeho podíl na HDP v letech 2008 - 2021

ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 pred.	2019 pred.	2020 výhled	2021 výhled
státní dluh na konci roku (mld. Kč)	999,8	1178,2	1344,1	1499,4	1667,6	1683,3	1663,7	1673,0	1613,4	1624,7	1644,0	1688,0	1731,9	1775,9
podíl státního dluhu na HDP (%)	24,8	30,0	33,9	37,2	41,1	41,1	38,6	36,4	33,8	32,2	31,0	30,2	29,7	29,2

Skutečný vývoj státního dluhu v letech 2019 až 2021 však bude záviset zejména na dosažených výsledcích hospodaření státního rozpočtu v těchto letech. Tyto výsledky pak ovlivňují i příslušné výdaje na obsluhu státního dluhu, které však budou záviset rovněž na budoucím vývoji na finančních trzích.

Graf č. 10 Vývoj státního dluhu a jeho střednědobý výhled

Tabulka č. 28 Základní ukazatele státního rozpočtu v kapitole Státní dluh v letech 2015 - 2021 (mil. Kč)

ukazatel	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	SR 2018	návrh 2019	výhled 2020	výhled 2021
příjmy kapitoly	7 914	0	384	0	0	0	0
výdaje kapitoly	53 194	40 654	40 151	45 243	46 499	48 384	51 055
v tom: úroky	52 995	40 383	39 812	44 843	46 149	48 034	50 705
poplatky	199	271	339	400	350	350	350

Poznámka: Od roku 2016 došlo ke změně metodiky rozpočtování kapitoly Státní dluhu spočívající ve vzájemném měsíčním započítávání realizovaných úrokových příjmů a výdajů.

Dne 20. února 2015 nabyl účinnosti zákon č. 25/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. V rámci změny rozpočtových pravidel nastala možnost sečíst a vzájemně započíst příjmy podle § 6 odst. 1 a výdaje podle § 7 odst. 1, jestliže souvisejí s řízením likvidity státní pokladny nebo řízením státního dluhu. V důsledku realizace vzájemného zápočtu výdajů a příjmů jsou příjmy kapitoly počínaje rokem 2016 rozpočtovány v nulové výši.

Celkové výdaje kapitoly na rok 2019 jsou navrhovány ve výši 46,5 mld. Kč a oproti schválenému střednědobému výdajovému rámci se nezměnily.

Pro rok 2020 jsou celkové výdaje kapitoly navrhovány ve výši 48,4 mld. Kč a oproti schválenému střednědobému výdajovému rámci se rovněž nezměnily.

Pro rok 2021 je stanoven rámec výdajů kapitoly na úrovni 51,1 mld. Kč. Výdaje kapitoly budou upřesňovány v závislosti na vývoji úrokových sazeb a podle situace na domácím, případně zahraničním trhu.

14. Závazky státu vyplývající z víceletých významných veřejných zakázek a z koncesních smluv

Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předpokládají na léta 2020 a 2021 realizaci 50 již uzavřených nebo připravených smluv na víceleté veřejné zakázky, jejichž předpokládaná hodnota dosahuje 300 mil. Kč a více.

Celková hodnota výdajů na realizaci těchto smluv v období od roku 2020 do ukončení smluv dosáhne 114 210 mil. Kč. Z toho v letech 2020 a 2021 budou výdaje činit 16 016 mil. Kč resp. 22 361 mil. Kč. Nejvyšších hodnot v jednotlivých případech dosahují víceleté zakázky Ministerstva obrany.

Koncesní smlouvy jsou u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a státních fondů spíše výjimečně využívanou formou zadání a realizace služeb či dodávek. Výdaje zadavatelů na realizaci koncesních smluv představují minoritní část celkové hodnoty smluv, převážná část příjmů koncesionářů plyne od třetích osob.

E. Tabulková část